

ΕΞΕΤΑΣΤΕΑ ΥΛΗ - ΦΑΣΗ 2 (ΓΕΝΑΡΗΣ 2025)

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΑΝΑ ΜΑΘΗΜΑ

- ▶ Για τα Φροντιστήρια που ξεχωρίζουν
- ▶ Για τους μαθητές που θέλουν να πετύχουν

Διάρκεια Διαγωνισμάτων: Β' και Γ' Λυκείου: 3 ώρες. Α' Λυκείου: 2 ώρες (εκτός αυτού της Νεοελληνικής Γλώσσας & Λογοτεχνίας, το οποίο είναι 3ωρο).

ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ & ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ & ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ - Α' ΛΥΚΕΙΟΥ

Για το μάθημα της Νεοελληνικής Γλώσσας και Λογοτεχνίας της Α' ΓΕΛ θα δοθούν φέτος στη 2^η και την 3^η φάση δύο θέματα, ένα από την Τράπεζα θεμάτων και ένα εκτός της Τράπεζας θεμάτων. Οι συνάδελφοι που θέλουν το διαγώνισμά τους να είναι προσομοίωση των ενδοσχολικών εξετάσεων θα πρέπει να αξιοποιήσουν το διαγώνισμα από την Τράπεζα θεμάτων. Οι συνάδελφοι που θέλουν το διαγώνισμά τους να είναι προσομοίωση των πανελλαδικών εξετάσεων θα πρέπει να αξιοποιήσουν το διαγώνισμα που δεν έχει αντληθεί από την Τράπεζα θεμάτων.

Για το μάθημα της Νέας Ελληνικής Γλώσσας της Α' τάξης Ημερησίου Γενικού Λυκείου ως διδακτικά εγχειρίδια χρησιμοποιούνται τα παρακάτω βιβλία:

- Κ. Αδαλόγλου, Α. Αυδή, Ε. Λόππα, Δ. Τάνης, Χ. Λ. Τσολάκης, Έκφραση – Έκθεση (τεύχος Α'), ΙΤΥΕ «ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ»
- Γ. Μανωλίδης, Θ. Μπεχλιβανίδης, Φ. Φλωρού, Θεματικοί Κύκλοι (Έκφραση – Έκθεση) ΙΤΥΕ «ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ»
- Γ. Β. Κανδήρου, Δ.Ε. Πασχάλης, Σ. Ν. Ρίζος, Γλωσσικές Ασκήσεις, ΙΤΥΕ «ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ»
- Σ. Χατζησαββίδης, Α. Χατζησαββίδου, Γραμματική Νέας Ελληνικής Γλώσσας, ΙΤΥΕ «ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ»

Ως εξεταστέα ύλη Ημερησίου και Εσπερινού Γενικού Λυκείου ορίζονται δραστηριότητες με τις οποίες υπηρετείται και ελέγχεται η επίτευξη των σκοπών και των προσδοκώμενων αποτελεσμάτων της διδασκαλίας του μαθήματος. Οι μαθητές και οι μαθήτριες πρέπει να είναι σε θέση να ανταποκρίνονται σε δραστηριότητες και να απαντούν σε ερωτήματα / ερωτήσεις που απορρέουν από κείμενα που αναφέρονται σε κάποια ή κάποιες από τις θεματικές ενότητες, όπως αυτές ορίζονται στο Πρόγραμμα Σπουδών.

Πιο συγκεκριμένα, οι μαθητές και οι μαθήτριες καλούνται: α) να κατανοούν, να ερμηνεύουν και να προσεγγίζουν κριτικά τα κείμενα με στόχο τη διερεύνηση του τρόπου με τον οποίο αναπαριστώνται ιδέες, αντιλήψεις, προκαταλήψεις για τον άνθρωπο, την κοινωνία και τον κόσμο, β) να προσεγγίζουν τη δομή και τη γλώσσα των κειμένων και τα κειμενικά τους χαρακτηριστικά,

καθώς και τη σχέση που έχει η γλώσσα και η οργάνωση των κειμένων με την περίσταση και τον σκοπό της επικοινωνίας, γ) να παράγουν κείμενα, με βάση κείμενα αναφοράς, με στόχο: τον μετασχηματισμό των γλωσσικών και νοηματικών δομών (σημασιών) των κειμένων, τη συνοπτική νοηματική απόδοση μέρους των κειμένων ή των απόψεων που διατυπώνονται για κάποιο ζήτημα, τη διατύπωση και έκφραση δικών τους απόψεων, σε επικοινωνιακό πλαίσιο, σχετικά με συγκεκριμένα ερωτήματα / θέματα / απόψεις που τίθενται στα κείμενα αναφοράς.

Ενδεικτικά κεφάλαια θεωρίας και μεθοδολογίας που πρέπει να γνωρίζουν οι μαθητές της Α' Λυκείου:

ΘΕΩΡΙΑ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ:

- Τεχνικές σύνταξης περίληψης
- Μεθοδολογία απάντησης σε ερωτήσεις κατανόησης
- Δομικά στοιχεία παραγράφου
- Μέθοδοι ανάπτυξης παραγράφων και η λειτουργία τους
- Γλώσσα κειμένου: κυριολεξία και μεταφορά και το επικοινωνιακό αποτέλεσμα της χρήσης τους
- Ειδικές λεξιλογίες και η λειτουργία του στα κείμενα
- Ρηματικά πρόσωπα και το επικοινωνιακό αποτέλεσμα της χρήσης τους
- Η χρήση των σημείων στίξης στα κείμενα
- Ενεργητική και παθητική σύνταξη
- Συνοχή κειμένου
- Συνεκτικότητα κειμένου
- Δομή επιχειρήματος και συλλογιστική πορεία
- Οι γεωγραφικές γλωσσικές ποικιλίες
- Οι κοινωνικές γλωσσικές ποικιλίες
- Λεξιλογικές ασκήσεις (συνώνυμα – αντώνυμα – σύνθετα – ομόρριζα)
- Επικοινωνιακό πλαίσιο της έκθεσης (άρθρο, δοκίμιο, ομιλία, επιστολή – φιλική και επίσημη)

ΘΕΩΡΙΑ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ:

A. Κατανόηση κειμένων

Οι μαθητές / μαθήτριες αναμένεται να είναι σε θέση:

- να αναδιηγούνται την ιστορία που αφηγείται το κείμενο, χωρίς να ερμηνεύουν τα γεγονότα.
- Στην περίπτωση ποιητικού κειμένου, να αναγνωρίζουν τους ποικίλους ποιητικούς υπαινιγμούς μέσα από τον συνδυασμό συμβόλων, σχημάτων λόγου και κειμενικών δεικτών εν γένει, με σκοπό να εμπλουτίζουν την κατανόησή τους.
- Να προσεγγίζουν τους χαρακτήρες με βάση τα δεδομένα του κειμένου (όνομα, εξωτερική εμφάνιση, ενέργειες, σχέσεις με άλλα πρόσωπα, δικά του λόγια και σκέψεις, λόγια και σκέψεις άλλων προσώπων γι' αυτούς και στάση του αφηγητή), με σκοπό να εντοπίζουν χαρακτηριστικά τους στοιχεία, που φωτίζουν τη δράση τους.
- Να περιγράφουν τη συναισθηματική διάθεση του ποιητικού υποκειμένου, στηριζόμενοι στα σύμβολα και τις γλωσσικές επιλογές (γραμματικά πρόσωπα, χρόνοι, εγκλίσεις των ρημάτων, στίξη).
- Συνοπτικά, να εντοπίζουν και να συσχετίζουν τα κειμενικά στοιχεία που οργανώνουν το κείμενο ως σημασιοδοτημένη κατασκευή. Με άλλα λόγια, να εντοπίζουν μέσα στο κείμενο στοιχεία του λόγου των προσώπων, αφηγηματικούς τρόπους, αφηγηματικές τεχνικές, ρηματικά πρόσωπα και εκφραστικά μέσα, και να αναγνωρίζουν το πώς αυτά παράγουν νόημα· και, παράλληλα, να αξιοποιούν τα απολύτως απαραίτητα εξωκειμενικά στοιχεία για την κατανόηση του κειμένου.

B. Ερμηνεία κειμένων

Οι μαθητές / μαθήτριες αναμένεται να είναι σε θέση:

- να τοποθετούνται / ανταποκρίνονται στο θέμα ή ερώτημα που οι ίδιοι / ίδιες πιστεύουν ότι θέτει το κείμενο: να απαντούν στην ερώτηση: «ποιο είναι για σας το κύριο θέμα για συζήτηση που θέτει το κείμενο».
- Να αξιοποιούν στις ερμηνευτικές τους απόπειρες κειμενικά στοιχεία, μορφικές επιλογές και ιστορικά συμφραζόμενα, με σκοπό να τεκμηριώνουν τις θέσεις και τις ανταποκρίσεις τους στη χρυσή τομή της κειμενικότητας με την υποκειμενικότητα, της λογικής με το συναίσθημα.

ΘΕΜΑΤΟΛΟΓΙΑ:

- **Θέμα Πρώτο:** Γλώσσα / Γλωσσικός Δανεισμός
- **Θέμα Δεύτερο:** Η γλώσσα των νέων / Η γλωσσική κρίση
- **Θέμα Τρίτο:** Γλώσσα και Πολιτισμός
- **Θέμα Τέταρτο:** Γλωσσομάθεια
- **Θέμα Πέμπτο:** Διάλογος
- **Θέμα Έκτο:** Αναλφαβητισμός
- **Θέμα Έβδομο:** Ψηφιακός γραμματισμός

ΤΡΟΠΟΣ ΕΞΕΤΑΣΗΣ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Για την εξέταση της Νεοελληνικής Γλώσσας και Λογοτεχνίας στην Α' τάξη Ημερήσιου και Εσπερινού Γενικού Λυκείου οι μαθητές / μαθήτριες αξιολογούνται σε ενιαία τρίωρη εξέταση στην κατανόηση και παραγωγή λόγου. Δίνονται στους / στις μαθητές / μαθήτριες δύο μη διδαγμένα κείμενα, συνολικής έκτασης έως δύο σελίδων, εκ των οποίων το ένα είναι λογοτεχνικό, αυτοτελές ή απόσπασμα (ποίημα, διήγημα, νουβέλα, μυθιστόρημα ή θεατρικό έργο), και το δεύτερο μη λογοτεχνικό κείμενο, το οποίο μπορεί να είναι αυτοτελές, ελαφρώς διασκευασμένο ή απόσπασμα, (άρθρο, συνέντευξη, κριτική, δοκίμιο, επιστολή, χρονογράφημα, επιφυλλίδα, εισήγηση – ομιλία). **Τα κείμενα είναι δυνατόν να συνοδεύονται από σύντομο εισαγωγικό σημείωμα χωρίς ερμηνευτικά σχόλια.**

Για τα κείμενα αυτά τίθενται τέσσερα συνολικά θέματα, μέσω των οποίων αποτιμάται η ικανότητα των μαθητών / μαθητριών να κατανοούν το περιεχόμενο των κειμένων, να ερμηνεύουν, να μετασχηματίζουν, να προεκτείνουν δημιουργικά, να διαλέγονται με αυτά, να αξιολογούν στάσεις, αξίες, ιδέες, βασιζόμενοι / βασιζόμενες σε στοιχεία των κειμένων, και να παράγουν ερμηνευτικό και κριτικό λόγο. Τα θέματα προτείνεται να είναι διαβαθμισμένης δυσκολίας και να τίθενται περιορισμοί στην έκταση των απαντήσεων (όπου χρειάζεται). Το νοηματικό περιεχόμενο του μη λογοτεχνικού κειμένου είναι συναφές με κάποια από τις θεματικές ενότητες που ορίζονται στην εξεταστέα ύλη.

Το πρώτο θέμα σχετίζεται με το μη λογοτεχνικό κείμενο και περιλαμβάνει τρία ερωτήματα, διαφορετικά μεταξύ τους, με δυνατότητα κάποιο / κάποια από αυτά να είναι κλειστού τύπου και με ενδεχόμενη αιτιολόγηση της απάντησης. **Το πρώτο ερώτημα του πρώτου θέματος** αφορά την κατανόηση του κειμένου ή τη συνοπτική απόδοση των απόψεων – θέσεων που διατυπώνονται για ένα από τα πραγματευόμενα στο κείμενο θέματα. **Το δεύτερο ερώτημα του πρώτου θέματος** αφορά την οργάνωση του λόγου (συνοχή, συνεκτικότητα, τρόποι ανάπτυξης, συλλογιστική πορεία κ.λπ). **Το τρίτο ερώτημα του πρώτου θέματος** αφορά τη λειτουργία μορφοσυντακτικών δομών του κειμένου, επικοινωνιακές συνθήκες, πλαίσιο, στόχους, σημειωτικούς τρόπους, βασικές κειμενικές λειτουργίες, λεξιλόγιο, υφολογικά στοιχεία, στίξη, γλωσσικές ποικιλίες. **Το πρώτο θέμα βαθμολογείται με 35 μονάδες (10+10+15).**

Το δεύτερο θέμα σχετίζεται με το μη λογοτεχνικό κείμενο και αφορά τη γραπτή παραγωγή κριτικού λόγου επί θέματος που απορρέει και προεκτείνει το κείμενο αναφοράς. Με αυτό καλούνται οι μαθητές / μαθήτριες να κρίνουν, να σχολιάσουν σημεία του κειμένου ή να ανασκευάσουν θέσεις του, αναπτύσσοντας τεκμηριωμένα τις προσωπικές απόψεις τους. Το μαθητικό κείμενο αναπτύσσεται με τη μορφή κειμένου επιχειρηματολογίας (δημόσια ομιλία, επιστολή, άρθρο) και έχει έκταση 300 – 350 λέξεις. **Το δεύτερο θέμα βαθμολογείται με 30 μονάδες.**

Το τρίτο θέμα συνδέεται με το λογοτεχνικό κείμενο και αφορά τη γλώσσα / μορφή του: γλωσσικές επιλογές, λεξιλόγιο, έγκλιση, ρηματικό πρόσωπο, στίξη, εκφραστικά μέσα, ύφος και τόνο. **Το τρίτο θέμα βαθμολογείται με 20 μονάδες.**

Το τέταρτο θέμα αναφέρεται στο λογοτεχνικό κείμενο και ζητείται από τους / τις μαθητές / μαθήτριες να σχολιάσουν ερμηνευτικά το κείμενο, να παρουσιάσουν την πρόσληψη / ανταπόκρισή τους σε αυτό, να προβούν σε στοχαστικές επισημάνσεις (αποδοχή ή απόρριψη) που αφορούν χαρακτήρες του κειμένου, θέσεις, στάσεις, ιδέες, αξίες, κοινωνικά περιβάλλοντα. **Το τέταρτο θέμα βαθμολογείται με 15 μονάδες.**

ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ & ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ - Β' ΛΥΚΕΙΟΥ

Για το μάθημα της Νεοελληνικής Γλώσσας και Λογοτεχνίας της Β' ΓΕΛ θα δοθούν φέτος στη 2^η και την 3^η φάση δύο θέματα, ένα από την Τράπεζα θεμάτων και ένα εκτός της Τράπεζας θεμάτων. Οι συνάδελφοι που θέλουν το διαγώνισμά τους να είναι προσομοίωση των ενδοσχολικών εξετάσεων θα πρέπει να αξιοποιήσουν το διαγώνισμα από την Τράπεζα θεμάτων. Οι συνάδελφοι που θέλουν το διαγώνισμά τους να είναι προσομοίωση των πανελλαδικών εξετάσεων θα πρέπει να αξιοποιήσουν το διαγώνισμα που δεν έχει αντληθεί από την Τράπεζα θεμάτων.

Για το μάθημα της Νέας Ελληνικής Γλώσσας της Β' τάξης Ημερησίου Γενικού Λυκείου και της Γ' τάξης Εσπερινού Γενικού Λυκείου ως διδακτικά εγχειρίδια χρησιμοποιούνται τα παρακάτω βιβλία:

- Κ. Αδαλόγλου, Α. Αυδή, Ε. Λόππα, Δ. Τάνης, Χ. Λ. Τσολάκης, Έκφραση – Έκθεση (τεύχος Β'), ΙΤΥΕ «ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ»
- Γ. Μανωλίδης, Θ. Μπεχλιβανίδης, Φ. Φλωρού, Θεματικοί Κύκλοι (Έκφραση – Έκθεση) ΙΤΥΕ «ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ»
- Γ. Β. Κανδήρου, Δ.Ε. Πασχάλης, Σ. Ν. Ρίζος, Γλωσσικές Ασκήσεις, ΙΤΥΕ «ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ»
- Σ. Χατζησαββίδης, Α. Χατζησαββίδου, Γραμματική Νέας Ελληνικής Γλώσσας, ΙΤΥΕ «ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ»
- Ως μαθησιακοί και διδακτικοί πόροι μπορούν να αξιοποιηθούν και κείμενα από έγκριτες πηγές, έντυπες ή / και ηλεκτρονικές, για την ανάπτυξη γνωστικών και γλωσσικών δεξιοτήτων.

Ως εξεταστέα ύλη Ημερησίου και Εσπερινού Γενικού Λυκείου ορίζονται δραστηριότητες με τις οποίες υπηρετείται και ελέγχεται η επίτευξη των σκοπών και των προσδοκώμενων αποτελεσμάτων της διδασκαλίας του μαθήματος. Οι μαθητές και οι μαθήτριες πρέπει να είναι σε θέση να ανταποκρίνονται σε δραστηριότητες και να απαντούν σε ερωτήματα / ερωτήσεις που απορρέουν από κείμενα που αναφέρονται σε κάποια ή κάποιες από τις θεματικές ενότητες, όπως αυτές ορίζονται στο Πρόγραμμα Σπουδών.

Πιο συγκεκριμένα, οι μαθητές και οι μαθήτριες καλούνται: α) να κατανοούν, να ερμηνεύουν και να προσεγγίζουν κριτικά τα κείμενα με στόχο τη διερεύνηση του τρόπου με τον οποίο αναπαριστώνται ιδέες, αντιλήψεις, προκαταλήψεις για τον άνθρωπο, την κοινωνία και τον κόσμο, β) να προσεγγίζουν τη δομή και τη γλώσσα των κειμένων και τα κειμενικά τους χαρακτηριστικά, καθώς και τη σχέση που έχει η γλώσσα και η οργάνωση των κειμένων με την περίσταση και τον σκοπό της επικοινωνίας, γ) να παράγουν κείμενα, με βάση κείμενα αναφοράς, με στόχο: τον μετασχηματισμό των γλωσσικών και νοηματικών δομών (σημασιών) των κειμένων, τη συνοπτική νοηματική απόδοση μέρους των κειμένων ή των απόψεων που διατυπώνονται για κάποιο ζήτημα, τη διατύπωση και έκφραση δικών τους απόψεων, σε επικοινωνιακό πλαίσιο, σχετικά με συγκεκριμένα ερωτήματα / θέματα / απόψεις που τίθενται στα κείμενα αναφοράς.

Ενδεικτικά κεφάλαια θεωρίας και μεθοδολογίας που πρέπει να γνωρίζουν οι μαθητές της Β' Λυκείου:

ΘΕΩΡΙΑ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ:

- Τεχνικές σύνταξης περίληψης
- Μεθοδολογία απάντησης σε ερωτήσεις κατανόησης
- Δομικά στοιχεία παραγράφου
- Μέθοδοι ανάπτυξης παραγράφων και η λειτουργία τους

- Γλώσσα κειμένου: κυριολεξία και μεταφορά και το επικοινωνιακό αποτέλεσμα της χρήσης τους
- Ειδικές λεξιλόγιο και η λειτουργία του στα κείμενα
- Ρηματικά πρόσωπα και το επικοινωνιακό αποτέλεσμα της χρήσης τους
- Η χρήση των σημείων στίξης στα κείμενα
- Ενεργητική και παθητική σύνταξη
- Συνοχή κειμένου
- Συνεκτικότητα κειμένου
- Δομή επιχειρήματος και συλλογιστική πορεία
- Μακροπερίοδος – βραχυπερίοδος λόγος και το επικοινωνιακό αποτέλεσμα της χρήσης τους
- Παρατακτική και υποτακτική σύνδεση και το επικοινωνιακό αποτέλεσμα της χρήσης τους
- Ρητορικές και ευθείες ερωτήσεις και το επικοινωνιακό αποτέλεσμα της χρήσης τους
- Γλώσσα και ύφος κειμένου
- Το σχόλιο και η είδηση
- Λεξιλογικές ασκήσεις (συνώνυμα – αντώνυμα – ομόρριζα – σύνθετα)
- Επικοινωνιακό πλαίσιο της έκθεσης (ομιλία – άρθρο – δοκίμιο – φιλική και επίσημη επιστολή)

ΘΕΩΡΙΑ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ:

- Η λειτουργία των προσώπων, των χώρων, του χρόνου, του κοινωνικού πλαισίου δράσης, των προσώπων, των γεγονότων, των αιτιών των πράξεων των προσώπων
- Εντοπισμός βασικών θεμάτων, προβληματισμών και αξιών που προβάλλει το κείμενο
- Χαρακτηριστικά μοντέρνας και παραδοσιακής ποίησης
- Εντοπισμός βασικών αφηγηματικών τεχνικών και αφηγηματικών τρόπων και η λειτουργία τους στο έργο.
- Τα εκφραστικά μέσα και τα σχήματα λόγου και η λειτουργία τους στα κείμενα
- Τα ρηματικά πρόσωπα και η λειτουργία τους στα κείμενα
- Σχολιασμός ύφους πεζού / ποιητικού ή θεατρικού κειμένου

ΘΕΜΑΤΟΛΟΓΙΑ:

- **Θέμα Πρώτο:** Παραπληροφόρηση
- **Θέμα Δεύτερο:** Δημοσιογραφική δεοντολογία
- **Θέμα Τρίτο:** Ο Τύπος / Η κρίση του Τύπου
- **Θέμα Τέταρτο:** Τηλεόραση και Ραδιόφωνο
- **Θέμα Πέμπτο:** Τα ριάλιτι τηλεπαιχνίδια
- **Θέμα Έκτο:** Πληροφορική / Διαδίκτυο

ΤΡΟΠΟΣ ΕΞΕΤΑΣΗΣ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Για την εξέταση της Νεοελληνικής Γλώσσας και Λογοτεχνίας στην Β' τάξη Ημερήσιου και Γ' τάξη Εσπερινού Γενικού Λυκείου οι μαθητές / μαθήτριες αξιολογούνται σε ενιαία τρίωρη εξέταση στην κατανόηση και παραγωγή λόγου. Δίνονται στους / στις μαθητές / μαθήτριες δύο μη διδαγμένα κείμενα, συνολικής έκτασης έως δύο σελίδων, εκ των οποίων το ένα είναι λογοτεχνικό, αυτοτελές ή απόσπασμα (ποίηση, διήγημα, νουβέλα, μυθιστόρημα ή θεατρικό έργο), και το δεύτερο μη λογοτεχνικό κείμενο, το οποίο μπορεί να είναι αυτοτελές, ελαφρώς διασκευασμένο ή απόσπασμα (άρθρο, συνέντευξη, κριτική, δοκίμιο, επιστολή, χρονογράφημα, επιφυλλίδα, εισήγηση – ομιλία).

Για τα κείμενα αυτά τίθενται τέσσερα συνολικά θέματα, μέσω των οποίων αποτιμάται η ικανότητα των μαθητών / μαθητριών να κατανοούν το περιεχόμενο των κειμένων, να ερμηνεύουν, να μετασχηματίζουν, να προεκτείνουν δημιουργικά, να διαλέγονται με αυτά, να αξιολογούν στάσεις, αξίες, ιδέες, βασιζόμενοι / βασιζόμενες σε στοιχεία των κειμένων, και να παράγουν

ερμηνευτικό και κριτικό λόγο. Τα θέματα προτείνεται να είναι διαβαθμισμένης δυσκολίας και να τίθενται περιορισμοί στην έκταση των απαντήσεων (όπου χρειάζεται). Το νοηματικό περιεχόμενο του μη λογοτεχνικού κειμένου είναι συναφές με κάποια από τις θεματικές ενότητες που ορίζονται στην εξεταστέα ύλη.

Το πρώτο θέμα σχετίζεται με το μη λογοτεχνικό κείμενο και περιλαμβάνει τρία ερωτήματα, διαφορετικά μεταξύ τους, με δυνατότητα κάποιο / κάποια από αυτά να είναι κλειστού τύπου και με ενδεχόμενη αιτιολόγηση της απάντησης. **Το πρώτο ερώτημα του πρώτου θέματος** αφορά την κατανόηση του κειμένου ή τη συνοπτική απόδοση των απόψεων – θέσεων που διατυπώνονται για ένα από τα πραγματευόμενα στο κείμενο θέματα. **Το δεύτερο ερώτημα του πρώτου θέματος** αφορά την οργάνωση του λόγου (συνοχή, συνεκτικότητα, τρόποι ανάπτυξης, συλλογιστική πορεία κ. λπ). **Το τρίτο ερώτημα του πρώτου θέματος** αφορά τη λειτουργία μορφοσυντακτικών δομών του κειμένου, επικοινωνιακές συνθήκες, πλαίσιο, στόχους, σημειωτικούς τρόπους, βασικές κειμενικές λειτουργίες, λεξιλόγιο, υφολογικά στοιχεία, στίξη, γλωσσικές ποικιλίες. **Το πρώτο θέμα βαθμολογείται με 35 μονάδες (10+10+15).**

Το δεύτερο θέμα σχετίζεται με το μη λογοτεχνικό κείμενο και αφορά τη γραπτή παραγωγή κριτικού λόγου επί θέματος που απορρέει και προεκτείνει το κείμενο αναφοράς. Με αυτό καλούνται οι μαθητές / μαθήτριες να κρίνουν, να σχολιάσουν σημεία του κειμένου ή να ανασκευάσουν θέσεις του, αναπτύσσοντας τεκμηριωμένα τις προσωπικές απόψεις τους. Το μαθητικό κείμενο αναπτύσσεται με τη μορφή κειμένου επιχειρηματολογίας (δημόσια ομιλία, επιστολή, άρθρο) και έχει έκταση 300 – 350 λέξεις. **Το δεύτερο θέμα βαθμολογείται με 30 μονάδες.**

Το τρίτο θέμα συνδέεται με το λογοτεχνικό κείμενο και αφορά τη γλώσσα / μορφή του: γλωσσικές επιλογές, λεξιλόγιο, έγκλιση, ρηματικό πρόσωπο, στίξη, εκφραστικά μέσα, ύφος και τόνο. **Το τρίτο θέμα βαθμολογείται με 20 μονάδες.**

Το τέταρτο θέμα αναφέρεται στο λογοτεχνικό κείμενο και ζητείται από τους / τις μαθητές / μαθήτριες να σχολιάσουν ερμηνευτικά το κείμενο, να παρουσιάσουν την πρόσληψη / ανταπόκρισή τους σε αυτό, να προβούν σε στοχαστικές επισημάνσεις (αποδοχή ή απόρριψη) που αφορούν χαρακτήρες του κειμένου, θέσεις, στάσεις, ιδέες, αξίες, κοινωνικά περιβάλλοντα. **Το τέταρτο θέμα βαθμολογείται με 15 μονάδες.**

ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ & ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ - Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ

1. ΣΥΝΤΑΞΗ ΠΕΡΙΛΗΨΗΣ

2. ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΘΕΩΡΙΑΣ ΓΛΩΣΣΑΣ:

- Τρόποι πειθούς, μέσα πειθούς, επιχειρήματα και τεκμήρια, είδη συλλογιστικής πορείας, αξιολόγηση παραγωγικών / επαγωγικών συλλογισμών και τεκμηρίων, παραλογισμοί – σοφίσματα.
- Μορφές πειθούς: Η πειθώ στον διαφημιστικό, τον πολιτικό και τον επιστημονικό λόγο.
- Κειμενικά Είδη: τα χαρακτηριστικά του επιστημονικού λόγου και του δοκιμίου.
- Ειδικό λεξιλόγιο: εντοπισμός ειδικού λεξιλογίου και της λειτουργίας του στα κείμενα.
- Ευθύς και πλάγιος λόγος: Λειτουργία τους στα κείμενα και μετατροπή περιόδων.
- Είδη δευτερευουσών αναφορικών προτάσεων.
- Ενεργητική – παθητική σύνταξη.
- Συνοχή – συνεκτικότητα.
- Δομικά στοιχεία και τρόποι ανάπτυξης παραγράφων.
- Αναφορική – ποιητική λειτουργία γλώσσας.
- Σημεία στίξης και η λειτουργία τους.
- Χρήση ρηματικών προσώπων στα κείμενα.
- Παρατακτική και Υποτακτική σύνδεση / Μακροπερίοδος και βραχυπερίοδος λόγος.
- Η σημασία των εγκλίσεων και οι τροπικότητες.
- Ο σχολιασμός του τίτλου ενός κειμένου.
- Η δήλωση της βεβαιότητας του συγγραφέα στο κείμενο.

3. ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΘΕΩΡΙΑΣ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ:

- Η λειτουργία των προσώπων, των χώρων, του χρόνου, του κοινωνικού πλαισίου δράσης των προσώπων, των γεγονότων, των αιτιών των πράξεων των προσώπων
- Εντοπισμός βασικών θεμάτων, προβληματισμών και αξιών που προβάλλει το κείμενο
- Τα σύμβολα, οι φωνές και οι σιωπές σε ποιητικό ή θεατρικό κείμενο
- Χαρακτηριστικά μοντέρνας και παραδοσιακής ποίησης
- Εντοπισμός βασικών αφηγηματικών τεχνικών και η λειτουργία τους στα κείμενα
- Τα εκφραστικά μέσα, τα σχήματα λόγου και η λειτουργία τους στα κείμενα
- Τα ρηματικά πρόσωπα και η λειτουργία τους στα κείμενα
- Σχολιασμός ύφους πεζού / ποιητικού ή θεατρικού κειμένου

4. ΘΕΜΑΤΟΛΟΓΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΛΟΓΟΥ:

Τα κείμενα επιλέγονται με κριτήριο τους πέντε (5) θεματικούς άξονες που ορίζονται στο Π.Σ.:

- **Άμεσο κοινωνικό περιβάλλον** (οικογένεια, σχολείο, παρέες – κοινωνικές ομάδες)
- **Ευρύτερο κοινωνικό περιβάλλον σε τοπικό, περιφερειακό και παγκόσμιο επίπεδο** (κοινωνικοί θεσμοί, αγορά εργασίας, θεσμοί εξουσίας, αξίες)
- **Φυσικό περιβάλλον**
- **Ψηφιακό περιβάλλον**
- **Ταυτότητες** (κοινωνικές, εθνικές, πολιτισμικές)

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΘΕΜΑΤΟΛΟΓΙΑ

- **Θέμα Πρώτο:** Παιδεία / Εκπαίδευση
- **Θέμα Δεύτερο:** Ανθρωπισμός / ανθρώπινα δικαιώματα / δικαιώματα του παιδιού
- **Θέμα Τρίτο:** Φυσικό Περιβάλλον
- **Θέμα Τέταρτο:** Βία / Ναρκωτικά / Κοινωνική Παθογένεια / Προβλήματα νέων / Τρομοκρατία
- **Θέμα Πέμπτο:** Εθνική Ταυτότητα / Ελληνισμός / Χαρακτηριστικά των Νεοελλήνων
- **Θέμα Έκτο:** Διαφήμιση / Χρήμα / Ευτυχία
- **Θέμα Έβδομο:** Θανατική ποινή / Ποινές / Σωφρονιστικό σύστημα / Ηθική
- **Θέμα Όγδοο:** Παγκοσμιοποίηση / Ευρωπαϊκή Ένωση / Οικουμενικός Πολιτισμός
- **Θέμα Ένατο:** Προπαγάνδα
- **Θέμα Δέκατο:** Μαζοποίηση / Κοινωνικός κομφορμισμός / Πρόσωπο και Προσωπείο
- **Θέμα Ενδέκατο:** Επιστήμη / Ηθική ευθύνη του επιστήμονα

5. ΤΟ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΛΟΓΟΥ

ΣΗΜΕΙΩΣΗ: ΓΙΑ ΤΗ ΜΟΡΦΗ ΤΟΥ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 2025

Στο μάθημα «Νεοελληνική Γλώσσα και Λογοτεχνία» στη Γ' τάξη Ημερησίου Γενικού Λυκείου και στη Γ' και Δ' τάξη Εσπερινού Γενικού Λυκείου οι μαθητές και οι μαθήτριες αξιολογούνται σε ενιαία τρίωρη εξέταση στην κατανόηση και παραγωγή λόγου. Δίνονται στις μαθήτριες και τους μαθητές τρία μη διδαγμένα κείμενα, συνολικής έκτασης έως τρεις σελίδες, ένα εκ των οποίων είναι λογοτεχνικό, σε ολοκληρωμένη ή αποσπασματική μορφή (ποίηση, διήγημα, μυθιστόρημα ή θεατρικό έργο)· τα υπόλοιπα κείμενα μπορεί να είναι σε ολοκληρωμένη, ελαφρώς διασκευασμένη ή αποσπασματική μορφή: δημοσιογραφικά άρθρα, συνεντεύξεις, κριτικές, δοκίμια, επιστημονικά κείμενα, αφίσες με λεζάντα, πληροφοριακά κείμενα με εικόνες, σκίτσα, πίνακες ή διαγράμματα κ.ά.), διαφορετικά μεταξύ τους ως προς το κειμενικό είδος, ώστε να αποτιμάται η αναγνωστική ικανότητα των μαθητών και μαθητριών σε ποικιλία κειμενικών ειδών. Τα κείμενα μπορούν να συνοδεύονται από σύντομο εισαγωγικό σημείωμα χωρίς ερμηνευτικά σχόλια.

Για τα κείμενα αυτά τίθενται τέσσερα συνολικά θέματα, μέσω των οποίων αποτιμάται η ικανότητα των μαθητών/τριών να κατανοούν το περιεχόμενο των κειμένων, να ερμηνεύουν και να αξιολογούν στάσεις, αξίες, ιδέες κ.ά., βασιζόμενοι/ες σε στοιχεία των κειμένων, καθώς, επίσης, και να παράγουν ερμηνευτικό και κριτικό λόγο. Τα θέματα προτείνεται να είναι διαβαθμισμένης δυσκολίας και να τίθενται περιορισμοί στην έκταση των απαντήσεων (όπου χρειάζεται). Το νοηματικό περιεχόμενο των μη λογοτεχνικών κειμένων πρέπει να είναι συναφές με κάποιον ή κάποιους από τους θεματικούς άξονες που προσδιορίζονται στο Πρόγραμμα Σπουδών για το μάθημα της Νεοελληνικής Γλώσσας. Τα κείμενα συνοδεύονται από τα εξής θέματα:

Το πρώτο θέμα σχετίζεται με ένα από τα μη λογοτεχνικά κείμενα και αφορά στη συνοπτική νοηματική απόδοση από τους μαθητές και τις μαθήτριες μέρους του κειμένου αυτού ή τη συνοπτική απόδοση των απόψεων που διατυπώνονται σε αυτό για κάποιο ζήτημα. **Το πρώτο θέμα βαθμολογείται με 20 μονάδες.**

Το δεύτερο θέμα σχετίζεται με τα μη λογοτεχνικά κείμενα και αναλύεται σε τρία ερωτήματα, διαφορετικά μεταξύ τους, με δυνατότητα κάποιο/κάποια από αυτά να είναι

κλειστού τύπου και με ενδεχόμενη αιτιολόγηση της απάντησης. Ένα από αυτά μπορεί να διαιρείται σε δύο υποερωτήματα. Τα ερωτήματα σχετίζονται με: α) την αξιοποίηση του πλαισίου των κειμένων (κοινωνικού, ιστορικού, πολιτιστικού, του χώρου και του χρόνου) με σκοπό την κατανόηση των λόγων και των ενεργειών των υποκειμένων (ατομικών και συλλογικών) που αναφέρονται στα κείμενα και των σχέσεων μεταξύ τους, β) τον εντοπισμό και την ερμηνευτική προσέγγιση σκοπών, στάσεων, βασικών θέσεων και προθέσεων του συντάκτη / συντακτών των κειμένων, καθώς και την τεκμηρίωση της βασικής ιδέας του κειμένου, γ) την αξιολόγηση της συνάφειας ιδεών, επιχειρημάτων, τίτλων, υπότιτλων, εικόνων κ.ά. με μια θέση, άποψη ή ζήτημα, που θέτει το κείμενο, και της αποδεικτικής τους αξίας, δ) τον εντοπισμό και τη συσχέτιση συγκεκριμένων κειμενικών δεικτών που οργανώνουν το κείμενο ως σημασιοδοτημένη κατασκευή – δηλαδή, οι μαθητές/τριες οφείλουν να εντοπίζουν μέσα στο κείμενο δείκτες (π.χ. λεξιλόγιο, ρηματικά πρόσωπα, στίξη, εκφραστικά μέσα, τρόπους σύνταξης, κ.ά.) και να αναγνωρίζουν τη λειτουργία τους στο κείμενο, ε) την αναγνώριση και την ερμηνευτική προσέγγιση του τρόπου σύνδεσης και οργάνωσης ιδεών, προτάσεων, παραγράφων ή διαφόρων σημειωτικών τρόπων σε ένα κείμενο, αφού λάβουν οι μαθητές και οι μαθήτριες υπόψη το επικοινωνιακό πλαίσιο και τα κοινωνικά συμφραζόμενα, στ) τη σύγκριση των μη λογοτεχνικών κειμένων ως προς τις θέσεις, τον τρόπο πραγμάτευσης του θέματος, την πειστικότητα, την αποτελεσματική μετάδοση του νοήματος κ.α. **Το δεύτερο θέμα βαθμολογείται με 35 μονάδες, που επιμερίζονται σε κάθε ερώτημα ανάλογα με τη βαρύτητά τους (10+10+15). Τα υποερωτήματα, επίσης, βαθμολογούνται ανάλογα με τη βαρύτητά τους.**

Το τρίτο θέμα σχετίζεται με το λογοτεχνικό κείμενο και αφορά στην παραγωγή ερμηνευτικού σχολίου, με το οποίο επιδιώκεται οι μαθητές και οι μαθήτριες να αναπτύσσουν κρίσιμα θέματα / ερωτήματα που πραγματεύεται το λογοτεχνικό κείμενο, αξιοποιώντας συνδυαστικά κειμενικούς δείκτες ή και στοιχεία συγκεκριμένου και να τοποθετούνται / ανταποκρίνονται στα θέματα / ερωτήματα αυτά, τεκμηριώνοντας τις προσωπικές τους θέσεις. Η προβλεπόμενη έκταση της απάντησης μπορεί να κυμαίνεται από 150 έως 200 λέξεις. **Το τρίτο θέμα βαθμολογείται με 15 μονάδες.**

Στα παραπάνω θέματα χρειάζεται να είναι σαφής και προσεκτική η διατύπωση των ερωτημάτων, ώστε να αποφεύγονται επικαλύψεις στις απαντήσεις των μαθητριών και των μαθητών.

Το τέταρτο θέμα σχετίζεται με τα μη λογοτεχνικά κείμενα και αφορά στη γραπτή παραγωγή κριτικού λόγου, 350 έως 400 λέξεων (ανάλογα με τη βαρύτητα του θέματος). Η εκφώνηση αναφέρεται σε συγκεκριμένο επικοινωνιακό πλαίσιο (σκοπό, πομπό, αποδέκτες, κειμενικό είδος) και ζητεί από τους μαθητές/τριες την ανάπτυξη τεκμηριωμένης προσωπικής γνώμης, τη συμφωνία ή τη διαφωνία τους με προβλήματα, θέσεις, στάσεις, στερεότυπα, προκαταλήψεις κ.ά. που θέτει το κείμενο / θέτουν τα κείμενα αναφοράς. **Το τέταρτο θέμα βαθμολογείται με 30 μονάδες.**

ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ & ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ Γ' ΕΠΑΛ

A. ΜΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Αναγνώριση θέματος και θέσης του συγγραφέα, εντοπισμός βασικού μηνύματος και βασικών πληροφοριών του κειμένου, επισημάνση τεχνικών πειθούς που χρησιμοποιούνται από τον συγγραφέα, για να τεκμηριώσει την άποψή του.

Ως προς τις τεχνικές πειθούς ο μαθητής πρέπει να διακρίνει:

- τους τρόπους πειθούς: επίκληση στη λογική, επίκληση στο συναίσθημα (του δέκτη), επίκληση στο ήθος (του πομπού), επίκληση στην αυθεντία, επίθεση στο ήθος του αντιπάλου.
- τα μέσα πειθούς (επιχειρήματα και τεκμήρια κ. ά.)
- τους τρόπους και τα μέσα πειθούς στη διαφήμιση, στον πολιτικό λόγο και στον επιστημονικό λόγο.

Επίσης, οφείλει να συσχετίζει τους τρόπους και τα μέσα πειθούς με το κειμενικό είδος, τις περιστάσεις επικοινωνίας και τον σκοπό για τον οποίο γράφτηκε το κείμενο, ώστε να αξιολογεί την επικοινωνιακή αποτελεσματικότητά τους

Τέλος, πρέπει να διατυπώνει την κρίση του, να αξιολογεί την αλήθεια, την εγκυρότητα και την ορθότητα ενός επιχειρήματος, να αξιολογεί την αξιοπιστία των τεκμηρίων ως προς την επάρκεια, την καταλληλότητα και την εγκυρότητά τους, αλλά και να διακρίνει την πειθώ από την προπαγάνδα.

Όσον αφορά στην οργάνωση / δομή ενός κειμένου επιδιώκεται ο μαθητής να είναι σε θέση να εντοπίζει τα βασικά μέρη (πρόλογο, κύριο μέρος, επίλογο) ενός κειμένου, να αναγνωρίζει τα μέσα με τα οποία επιτυγχάνεται η συνεκτικότητα και η συνοχή ενός κειμένου (διαρθρωτικές λέξεις / φράσεις κ. ά.) και να επισημαίνει τους τρόπους ανάπτυξης των παραγράφων (π. χ. με αιτιολόγηση, με σύγκριση και αντίθεση, με ορισμό, με διαίρεση, με παράδειγμα κ. ά.).

Όσον αφορά στη γλώσσα ενός κειμένου επιδιώκεται ο μαθητής να είναι σε θέση να εντοπίζει και να αιτιολογεί τις γλωσσικές επιλογές του πομπού, οι οποίες αφορούν στη χρήση:

- ενεργητικής ή παθητικής φωνής
- συγκεκριμένου ρηματικού τύπου (προσώπου / χρόνου / έγκλισης)
- μακροπερίοδου ή μη λόγου
- παρατακτικού ή υποτακτικού λόγου
- αναφορικής ή ποιητικής λειτουργίας της γλώσσας
- των σημείων της στίξης
- λόγιων ή λαϊκών λέξεων, ειδικού λεξιλογίου, όρων κ. ά.

Επίσης, πρέπει να μπορεί να ερμηνεύει λέξεις, να μετασχηματίζει λέξεις ή φράσεις ή μέρη του κειμένου, αλλάζοντας τη σύνταξη (π. χ. ενεργητική – παθητική, παρατακτική – υποτακτική σύνδεση προτάσεων), το λεξιλόγιο (συνώνυμα, αντώνυμα, παράγωγα, σύνθετα) ή τα σημεία στίξης. Τέλος, απαραίτητο είναι να μπορεί να χαρακτηρίζει το ύφος του κειμένου, λαμβάνοντας υπόψη την επικοινωνιακή κατάσταση (σκοπό, δέκτη, είδος λόγου κ. ά.).

Τέλος, ο μαθητής θα κληθεί να παραγάγει δύο γραπτά κείμενα:

α) **ένα κείμενο με το οποίο θα αποδίδει περιληπτικά το νόημα του κειμένου που του δίνεται**, εν μέρει ή στο σύνολό του, λαμβάνοντας υπόψη συγκεκριμένο επικοινωνιακό πλαίσιο και

β) **ένα δικό του κείμενο, ενταγμένο σε επικοινωνιακό πλαίσιο και σε συνάρτηση με το κείμενο αναφοράς**, στο οποίο θα κρίνει ή θα σχολιάζει σημεία του κειμένου, θα ανασκευάζει θέσεις του συγγραφέα ή θα αναπτύσσει τεκμηριωμένα προσωπικές απόψεις.

Στο κείμενο επιχειρηματολογίας αναμένεται να λαμβάνει υπόψη τα χαρακτηριστικά του ζητούμενου κειμενικού είδους (δημόσια ομιλία, επιστολή – φιλική και επίσημη, δοκίμιο, άρθρο) και το επικοινωνιακό πλαίσιο, ώστε να προσαρμόζει κατάλληλα τη δομή και το ύφος του κειμένου του.

Β. ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Όσον αφορά στο περιεχόμενο ενός λογοτεχνικού κειμένου, επιδιώκεται ο μαθητής να κατανοεί το περιεχόμενο του κειμένου, και συγκεκριμένα:

- να αντιλαμβάνεται το θέμα, τον στόχο και την οπτική γωνία από την οποία προσεγγίζει το θέμα του
- να διακρίνει στοιχεία της αφηγηματικής πλοκής του κειμένου (όπως πρόσωπα, χώρο, χρόνο, κοινωνικό πλαίσιο δράσης των προσώπων, τα γεγονότα / αίτια που κατευθύνουν τη δράση των αφηγηματικών ηρώων κ. ά.)
- να αναλύει χαρακτήρες με βάση τα δεδομένα του κειμένου
- να επισημαίνει τα σύμβολα, τις φωνές, τις σιωπές σε ένα ποιητικό ή θεατρικό κείμενο, αλλά και να παρουσιάζει με δικά του λόγια το νόημα που τους δίνει
- να αξιοποιεί δεδομένα και πληροφορίες που δίνονται για την αναγνώριση των αξιών που προβάλλει το κείμενο.

Όσον αφορά στη δομή και τη γλώσσα του κειμένου επιδιώκεται ο μαθητής να είναι σε θέση να αναγνωρίζει τα βασικά σημεία οργάνωσης της αφηγηματικής πλοκής ή της ποιητικής γραφής, να εντοπίζει μέσα στο κείμενο συγκεκριμένους δείκτες που δίνονται (αφηγηματικούς τρόπους, αφηγηματικές τεχνικές, τον ρόλο του αφηγητή, τον χρόνο της αφήγησης, τα ρηματικά πρόσωπα κ. ά.) και να ερμηνεύει τη λειτουργία τους στο κείμενο, να αναγνωρίζει εκφραστικά μέσα – σχήματα λόγου, συμβολισμούς, εικόνες κ. ά. και τη λειτουργία τους στο κείμενο.

Τέλος, ο μαθητής καλείται να παραγάγει ένα σύντομο γραπτό κείμενο αναγνωστικής ανταπόκρισης (100 – 150 λέξεις) με το οποίο εκφράζει την κρίση του για ιδέες, αξίες, στάσεις, συμπεριφορές που αναδεικνύονται στο κείμενο, με βάση είτε τα κειμενικά συμφραζόμενα είτε τα ιστορικά και ιδεολογικά συμφραζόμενα της εποχής παραγωγής του έργου (εφόσον δίνονται σχετικές πληροφορίες στο εισαγωγικό σημείωμα). Στην περίπτωση αυτή αναμένεται να εντάσσει τον προβληματισμό του κειμένου στη σύγχρονη πραγματικότητα και να συσχετίζει απόψεις που αναδεικνύονται στο κείμενο με προσωπικές εμπειρίες, βιώματα, συναισθήματα, εκφράζοντας με τρόπο τεκμηριωμένο τη γνώμη του ως προς τα ζητούμενα της δραστηριότητας.

ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ

ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ & ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ Α' ΛΥΚΕΙΟΥ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ:

α) Κεφάλαιο Β': Θουκυδίδης Ολόρου Αλιμούσιος (1. Η ζωή του - 2. Το έργο του. Ενδιαφέροντα και ιδέες. Μέθοδος - Η δομή του έργου. Ο χρόνος της σύνθεσής του - Γλώσσα και ύφος).

β) Κεφάλαιο Γ': Ξενοφών Γρύλλου Ερχιεύς (1. Η ζωή του - 2. Το έργο του. Ενδιαφέροντα και ιδέες).

ΚΕΙΜΕΝΑ: Θουκυδίδου, Ιστορίαι, Βιβλίο 3ο, με βασικό θεματικό πυρήνα: Ισχύς και δίκαιο, η «ηθική» του πολέμου.

ΕΝΟΤΗΤΕΣ

Κεφάλαιο 70 (μόνο από μετάφραση).

Κεφάλαιο 71-73.

Κεφάλαιο 74.

Κεφάλαιο 75.

Κεφάλαιο 78 (μόνο από μετάφραση).

Κεφάλαιο 81.

Κεφάλαιο 82-83 (μόνο από μετάφραση).

Α) Γραμματικά φαινόμενα

- Φωνηεντόληκτα ουσιαστικά Γ κλίσης (μονόθεμα).
- Φωνηεντόληκτα ουσιαστικά Γ κλίσης (διπλόθεμα).
- Υγρόληκτα ουσιαστικά Γ κλίσης (διπλόθεμα).
- Ανώμαλα ουσιαστικά (π.χ. ναῦς), ετερόκλητα (π.χ. πρεσβευτής).
- Επίθετα Γ' κλίσης και ανώμαλα (που έχουμε συναντήσει στο κείμενο).
- Αντωνυμίες (διάκριση σε είδη και κλίση αντωνυμιών, ιδιαίτερα της προσωπικής, δεικτικής, ερωτηματικής, αναφορικής που έχουμε συναντήσει στο κείμενο).
- Ρήματα Α' συζυγίας, Ενεργητική φωνή.
- Ρήματα Α' συζυγίας, Μέση φωνή.
- Αόριστος Β'.

Β) Συντακτικά φαινόμενα

- Κατηγορούμενο. Γενική κατηγορηματική. Επιρρηματικό και προληπτικό κατηγορούμενο.
- Αντικείμενο άμεσο και έμμεσο. Σύστοιχο αντικείμενο. Κατηγορούμενο του αντικειμένου.
- Απαρέμφατο έναρθρο και άναρθρο. Απρόσωπη σύνταξη.
- Μετοχές: κατηγορηματική και επιρρηματική. Συνημμένη και απόλυτη.
- Β όρος σύγκρισης.
- Ομοιόπτωτοι - Ετερόπτωτοι ονοματικοί προσδιορισμοί.
- Επιρρηματικοί προσδιορισμοί (εμπρόθετοι, πλάγιες πτώσεις).

ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ Β΄ ΛΥΚΕΙΟΥ (ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ)

Για το μάθημα της **Αρχαίας Ελληνικής Γλώσσας και Γραμματείας** στη Β΄ τάξη του Ημερήσιου Γενικού Λυκείου (Ομάδα Προσανατολισμού) θα χρησιμοποιηθούν:

- το Εγχειρίδιο της Β΄ Λυκείου **Ρητορικά Κείμενα** των Κ. Δάλκου, Χ. Δάλκου, Γ. Μανουσόπουλου κ.ά.

Ως βιβλία αναφοράς προτείνονται:

- η **Γραμματική της Αρχαίας Ελληνικής (Γυμνασίου-Λυκείου)** του Μ. Οικονόμου,
- το **Συντακτικό της Αρχαίας Ελληνικής (Α΄, Β΄, Γ΄ Λυκείου)** του Α.Β. Μουμπτζάκη,
- το **Συντακτικό της Αρχαίας Ελληνικής Γλώσσας (Α΄, Β΄, Γ΄ Γυμνασίου)** της Π. Μπίλλα,
- το **Λεξικό της Αρχαίας Ελληνικής Γλώσσας (Α΄, Β΄, Γ΄ Γυμνασίου)** των Χ. Συμεωνίδη, Γ. Ξενή κ.ά.

Διδαγμένο κείμενο

Από το διδακτικό εγχειρίδιο Ρητορικά Κείμενα Β΄ Λυκείου των Κ. Δάλκου, Χ. Δάλκου, Γ. Μανουσόπουλου κ.ά. τα εξής:

α) Εισαγωγή ως υλικό αναφοράς

1. Η ρητορική στην Αρχαία Ελλάδα: Α΄. Η φυσική ρητορεία - Β΄. Η γέννηση της συστηματικής ρητορείας - Γ΄. Ρητορεία και σοφιστική - Ε΄. Τα είδη του αττικού ρητορικού λόγου - ΣΤ΄. Τα μέρη του ρητορικού λόγου.
2. Ο Βίος του Λυσία - Το έργο του Λυσία - Η αξία του έργου. 3. Λυσίου Υπέρ Μαντιθέου. Εισαγωγή.

β) Κείμενο: Λυσία Υπέρ Μαντιθέου, παράγραφοι 1 - 13 (μαζί με τα σχόλια του σχολικού βιβλίου).

Αδίδακτο κείμενο

Κείμενο: πεζό κείμενο της αττικής διαλέκτου τουλάχιστον 12 στίχων, με ένα σύντομο εισαγωγικό σημείωμα που εντάσσει το απόσπασμα στο ιστορικό και πολιτισμικό του πλαίσιο.

Γραμματική

- Α΄, Β΄, Γ΄ κλίσεις των ουσιαστικών
- Δευτερόκλιτα και τριτόκλιτα επίθετα
- Παραθετικά επιθέτων και επιρρημάτων ομαλών και ανωμάτων
- Προσωπικές, Δεικτικές, Κτητικές και Αναφορικές Αντωνυμίες
- Βαρύτονα Ρήματα σε ενεργητική, μέση, παθητική
- Αόριστος β΄ ενεργητικής και μέσης φωνής
- Αφωρόληκτα ρήματα σε όλους τους χρόνους
- Συνηρημένα ρήματα όλων των τάξεων

Συντακτικό

- Θεωρία Υποκειμένου
- Θεωρία Αντικειμένου
- Θεωρία Κατηγορουμένου
- Θεωρία Απαρεμφάτου
- Θεωρία Μετοχής
- Ονοματικές Προτάσεις
- Επιρρηματικές Προτάσεις
- Ιδιαίτερη έμφαση στους υποθετικούς λόγους και στους λανθάνοντες υποθετικούς λόγους
- Ονοματικοί Προσδιορισμοί (ομοιόπτωτοι και ετερόπτωτοι)

ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ (ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ)

I. Από το βιβλίο: «Αρχαία Ελληνικά, Φιλοσοφικός Λόγος», Γ' τάξης Γενικού Λυκείου, των Μ. Κοπιδάκη, Δ. Λυπουρλή, κ.ά., έκδοση (Ι.Τ.Υ.Ε.) "Διόφαντος"

1. Εισαγωγή

Δ. Ο ΣΩΚΡΑΤΗΣ

Κεφ. Δ2: Οι φιλοσοφικές ιδέες του Σωκράτη. Διαλεκτική, μαιευτική, ειρωνεία. Η αναζήτηση των ορισμών, η επαγωγική μέθοδος και η ηθική.

Κεφ. Δ3: Η δίκη και ο θάνατος του Σωκράτη.

Ε. Ο ΠΛΑΤΩΝ:

Κεφ. Ε1: Ο βίος του.

Πλάτων, Πρωταγόρας:

Β. Η φιλοσοφική σημασία του διαλόγου.

Γ. Ο μύθος του Πρωταγόρα για τη δημιουργία του ανθρώπου και την αρετή (Στην εξεταστέα ύλη δεν περιλαμβάνονται «ΗΣΙΟΔΟΥ, ΘΕΟΓΟΝΙΑ, Ο ΜΥΘΟΣ ΤΟΥ ΠΡΟΜΗΘΕΑ, ΠΡΩΤΟΤΥΠΟ (στ. 507-569) και νεοελληνική απόδοσή του από τον Π. Λεκατσά, και «ΑΙΣΧΥΛΟΥ, ΠΡΟΜΗΘΕΑΣ ΔΕΣΜΩΤΗΣ, Η ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΤΟΥ ΠΡΟΜΗΘΕΑ ΣΤΟΝ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟ, ΠΡΩΤΟΤΥΠΟ (στ. 436-506) και νεοελληνική απόδοσή του από τον Τ. Ρούσου).

Δ. Πλάτωνος Πολιτεία: Εισαγωγή στην Πολιτεία

α) (1. Νεανικές φιλοδοξίες και απογοητεύσεις, 2. Η συγγραφή της Πολιτείας και 3. Η σκηνοθεσία και τα πρόσωπα του διαλόγου)

β) (6. Οι τρεις τάξεις, 8. Η αγωγή των φυλάκων, 12. Οι φιλόσοφοι-βασιλείς, 13. Η δικαιοσύνη)

γ) (Η αλληγορία του σπηλαίου, εισαγωγικό σημείωμα)

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ

Βίος και έργα:

Πότε και πού γεννήθηκε ο Αριστοτέλης - Λίγα λόγια για την καταγωγή του,

Ο Αριστοτέλης στην Ακαδημία του Πλάτωνα: Μαθητής πρώτα, δάσκαλος στη συνέχεια,

Ο Αριστοτέλης στη Μακεδονία: Δάσκαλος του Αλέξανδρου,

Επιστροφή του Αριστοτέλη στην Αθήνα: Αρχίζει η τρίτη περίοδος της φιλοσοφικής του δραστηριότητας. Ο Αριστοτέλης διδάσκει στο Λύκειο,

Ο Αριστοτέλης εγκαταλείπει οριστικά την Αθήνα - Το τέλος της ζωής του.

Αριστοτέλης, Πολιτικά

Εισαγωγή (ολόκληρη)

II. Από το βιβλίο: «Αρχαία Ελληνικά, Φάκελος Υλικού Γ' τάξης Γενικού Λυκείου»

Κείμενα αναφοράς από τις παρακάτω θεματικές ενότητες, όπως αυτά εμφανίζονται στον φάκελο υλικού:

Α. Η αντίληψη για τη φιλοσοφία: Η φιλοσοφία και η διαμόρφωση του ανθρώπου (ανθολόγιο κειμένων με βάση τον φάκελο υλικού)

Α.1 Γιατί φιλοσοφεί ο άνθρωπος;

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ, Μετά τα φυσικά Α 982b12-28

A.2 Η πρακτική και πολιτική διάσταση της φιλοσοφίας

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ, *Προτρεπτικός προς Θεμίσιωνα*, αποσπάσματα 8-9

A.3 Η φιλοσοφία ως προϋπόθεση για την ευδαιμονία

ΕΠΙΚΟΥΡΟΣ, *Επιστολή στον Μενοικέα*, 122

B. Η δημιουργία της ανθρώπινης κοινωνίας και η πολιτική αρετή (Πλάτων, Πρωταγόρας)

B.4 Ο πρωταγόρειος μύθος: η διανομή των ιδιοτήτων στα ζώα

ΠΛΑΤΩΝ, *Πρωταγόρας* 320c-321b (ενότητα 2η σχολικού εγχειριδίου, έκδοση (Ι.Τ.Υ.Ε.) "Διόφαντος")

B.5 Ο πρωταγόρειος μύθος: η κλοπή της φωτιάς- έντεχνη σοφία και λόγος

ΠΛΑΤΩΝ, *Πρωταγόρας* 321b-322a (ενότητα 3η σχολικού εγχειριδίου, έκδοση (Ι.Τ.Υ.Ε.) "Διόφαντος")

B.6 Ο πρωταγόρειος μύθος: το δώρο του Δία-η πολιτική αρετή ως κοινή και αναγκαία ιδιότητα των ανθρώπων

ΠΛΑΤΩΝ, *Πρωταγόρας* 322a-323a (ενότητα: 4η σχολικού εγχειριδίου, έκδοση (Ι.Τ.Υ.Ε.) "Διόφαντος")

B.7 Η συγκρότηση της πόλεως

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ, *Πολιτικά* Α 1.12, 1253a29-39 (ενότητα 14η σχολικού βιβλίου, που δίνεται σε μετάφραση, έκδοση (Ι.Τ.Υ.Ε.) "Διόφαντος")

Γ. Η παιδεία και η αναζήτηση της αλήθειας - η ανθρώπινη φύση και το χρέος του φιλοσόφου (Πλάτων, Πολιτεία - «η αλληγορία του σπηλαίου»)

Γ.8 Η αλληγορία του σπηλαίου: οι δεσμώτες

ΠΛΑΤΩΝ, *Πολιτεία* 514a-515c (ενότητα 11η σχολικού εγχειριδίου της έκδοσης (Ι.Τ.Υ.Ε.) "Διόφαντος" με προσθήκη κειμένου όπως στον φάκελο υλικού)

Γ.9 Η αλληγορία του σπηλαίου: η παιδεία

ΠΛΑΤΩΝ, *Πολιτεία* 518b-519a (με προσθήκη νέου κειμένου, όπως στον φάκελο υλικού)

Γ.10 Η αλληγορία του σπηλαίου: οι φιλόσοφοι

ΠΛΑΤΩΝ, *Πολιτεία* 519b-520a (ενότητες: 12η και 13η σχολικού εγχειριδίου, έκδοση (Ι.Τ.Υ.Ε.) "Διόφαντος")

Γ.11 Ο χαρακτήρας και οι στόχοι της παιδείας

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ, *Πολιτικά* Θ 1.3-2.1, 1337a33-b11 (ενότητα 20η σχολικού εγχειριδίου, έκδοση (Ι.Τ.Υ.Ε.) «Διόφαντος»)

B. ΑΔΙΔΑΚΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

1. ΚΕΙΜΕΝΟ

Αδίδακτο πεζό κείμενο αρχαίων Ελλήνων συγγραφέων της αττικής διαλέκτου.

2. ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ

A. Ονοματικό μέρος

➤ Α΄, Β΄ Γ΄ κλίσεις ουσιαστικών

➤ Β΄ και Γ΄ κλίσεις επιθέτων

➤ Παραθετικά επιθέτων και επιρρημάτων

➤ Αντωνυμίες – κλίση

➤ Μετοχές – κλίση

➤ Αριθμητικά – κλίση

B. Ρηματικό μέρος

- Λύω/-ομαι (και εν γένει φωνηεντόληκτα ρήματα).
- Παθητικός Μέλλοντας (α' και β').
- Παθητικός Αόριστος (α' και β').
- Αόριστος β'.
- Συνηρημένα όλων των τάξεων.
- Αφωνόληκτα ρήματα σε όλους τους χρόνους.
- Ενρινόληκτα/Υγρόληκτα ρήματα σε όλους τους χρόνους.
- > Αοριστοι β' κλινόμενοι σύμφωνα με τα ρήματα β συζυγίας (π.χ. ἔγνων. ἔβην κ.λπ.).
- > Ρήματα Β συζυγίας(δείκνυμι/-μαι).
- Κλίση του βοηθητικού ρήματος εἰμί ..

3. ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΟ

- Υποκείμενο.
- Αντικείμενο.
- Κατηγορούμενο.
- Απαρέμφατο-σύνταξη του απαρεμφάτου.
- Απρόσωπη σύνταξη.
- Μετοχή.
- Προσδιορισμοί ονοματικοί
 - Ομοιόπτωτοι
 - Ετερόπτωτοι.
- Δοτική προσωπική.
- Δευτερεύουσες προτάσεις.
- Υποθετικοί Λόγοι.
- Λανθάνοντες Υποθετικοί Λόγοι – ανάλυση υποθετικής μετοχής.
- Ανάλυση μετόχων όλων των ειδών.
- Ιδιόρρυθμα απρόσωπα ρήματα.
- > Σύνταξη ρηματικών επιθέτων (-τος, -τεος).
- Επιρρηματικοί προσδιορισμοί:
 - Πλάγιες πτώσεις με επιρρηματική χρήση
 - Επιρρήματα απλά
 - Εμπρόθετοι προσδιορισμοί.

ΛΑΤΙΝΙΚΑ

ΛΑΤΙΝΙΚΑ Β' ΛΥΚΕΙΟΥ (ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ)

Εισαγωγή	Λατινική Γλώσσα και Λογοτεχνία: Η λατινική γλώσσα, Η γένεση της ρωμαϊκής λογοτεχνίας, Εποχές της ρωμαϊκής λογοτεχνίας, Γενικά χαρακτηριστικά της ρωμαϊκής λογοτεχνίας, Η εξέλιξη της ρωμαϊκής λογοτεχνίας: Προκλασική εποχή (απαρχές - περ. 100 π.Χ.), Κλασική εποχή (περ. 100 π.Χ.- 14 μ.Χ.).	
	Κείμενα-μετάφραση-στοιχεία ρωμαιογνωσίας	Γραμματικά-Συντακτικά φαινόμενα
Ενότητα Ι	• Μετάφραση του κειμένου στη ΝΕ. • Επισήμανση κοινών λέξεων και κοινών ριζών της Λατινικής με τη Νέα Ελληνική. • Σύνδεση με το ευρύτερο ιστορικό, κοινωνικό και πολιτιστικό πλαίσιο στο οποίο ανάγεται το κείμενο. π.χ. γνωριμία με έναν σημαντικό εκπρόσωπο της κλασικής περιόδου (Οβίδιος), με τις συνθήκες λογοτεχνικής παραγωγής στη Ρώμη, περιπτώσεις λογοκρισίας, κ.ο.κ.	1. Κλίση των πρωτόκλιτων ουσιαστικών 2. Βασικές καταλήξεις του ρήματος στην Ενεργητική Φωνή 3. Η οριστική του ενεργητικού ενεστώτα της α' συζυγίας και του βοηθητικού sum 4. Χρήσεις των πτώσεων
Ενότητα ΙΙ	• Μετάφραση του κειμένου στη ΝΕ. • Επισήμανση κοινών λέξεων και κοινών ριζών της Λατινικής με τη Νέα Ελληνική. • Σύνδεση με το ευρύτερο ιστορικό, κοινωνικό και πολιτιστικό πλαίσιο στο οποίο ανάγεται το κείμενο. π.χ. αφηγήσεις για τους ιδρυτικούς μύθους της Ρώμης και η συμβολική τους σημασία, το αινειαδικό έπος, κ.λπ.	1. Κλίση των δευτερόκλιτων ονομάτων σε -us 2. Προσωπικές αντωνυμίες 3. Η δεικτική αντωνυμία ille- a- ud 4. Χρήσεις των πτώσεων
Ενότητα ΙΙΙ	• Μετάφραση του κειμένου στη ΝΕ. • Επισήμανση κοινών λέξεων και κοινών ριζών της Λατινικής με τη Νέα Ελληνική. • Σύνδεση με το ευρύτερο ιστορικό, κοινωνικό και πολιτιστικό πλαίσιο στο οποίο ανάγεται το κείμενο. π.χ. οι οβιδιακές Μεταμορφώσεις, η πρόσληψη των ελληνικών μύθων στη Ρώμη και στις εικαστικές τέχνες της Αναγέννησης και των Νεότερων Χρόνων.	1. Η οριστική του ενεστώτα της β' συζυγίας 2. Χρήσεις των πτώσεων

Ενότητα IV	•Μετάφραση του κειμένου στη ΝΕ. •Επισήμανση κοινών λέξεων και κοινών ριζών της Λατινικής με τη Νέα Ελληνική. •Σύνδεση με το ευρύτερο ιστορικό, κοινωνικό και πολιτιστικό πλαίσιο στο οποίο ανάγεται το κείμενο. π.χ. τα ήθη ή / και οι αντιλήψεις των Ρωμαίων.	1.Ουδέτερα ουσιαστικά της β' κλίσης 2.Η οριστική του ενεργητικού παρατατικού της α' συζυγίας και του βοηθητικού sum 3.Η αντωνυμία is-ea-id 4.Η αλληλοπάθεια 5.Χρήση της αφαιρετικής 6.Παράλειψη του ρήματος
Ενότητα V	•Μετάφραση του κειμένου στη ΝΕ. •Επισήμανση κοινών λέξεων και κοινών ριζών της Λατινικής με τη Νέα Ελληνική. •Σύνδεση με το ευρύτερο ιστορικό, κοινωνικό και πολιτιστικό πλαίσιο στο οποίο ανάγεται το κείμενο. π.χ. Ρώμη και Καρχηδόνα, ρωμαϊκή επική ποίηση, Βερνίλιος, Σίλιος Ιταλικός.	1.Κλίση των αρσενικών δευτερόκλιτων σε -er 2.Η οριστική του παρατατικού της β' συζυγίας 3.Τοουσ. Iocus 4.Τονισμός 5.Η αυτοπάθεια 6.Η αφαιρετική του χρόνου 7.Παράθεση-επεξήγηση
Ενότητα VI	•Μετάφραση του κειμένου στη ΝΕ. •Επισήμανση κοινών λέξεων και κοινών ριζών της Λατινικής με τη Νέα Ελληνική. •Σύνδεση με το ευρύτερο ιστορικό, κοινωνικό και πολιτιστικό πλαίσιο στο οποίο ανάγεται το κείμενο. π.χ. στοιχεία	1.Συμφωνόληκτα της γ' κλίσης 2.Η αναφορική αντωνυμία qui-quae-quod 3.Χρήσεις της γενικής
	του ρωμαϊκού πολιτεύματος (Res Publica), ρωμαϊκοί νόμοι, γνωριμία έναν σημαντικό Ρωμαίο συγγραφέα και πολιτικό, τον Κικέρωνα.	
Ενότητα VII	•Μετάφραση του κειμένου στη ΝΕ. •Επισήμανση κοινών λέξεων και κοινών ριζών της Λατινικής με τη Νέα Ελληνική. •Σύνδεση με το ευρύτερο ιστορικό, κοινωνικό και πολιτιστικό πλαίσιο στο οποίο ανάγεται το κείμενο. π.χ. Ιούλιος Καίσαρας, η κατάκτηση της Γαλατίας.	1.Το απαρέμφατο του ενεργητικού ενεστώτα της α' και της β' συζυγίας 2.Φωνηεντόληκτα (αρσ. και θηλ.) της γ' κλίσης 3.Το ελλειπτικό vis 4.Κλίση του possum (ενεστώτας - παρατατικός) 5.Τελικό και ειδικό απαρέμφατο
Ενότητα VIII	•Μετάφραση του κειμένου στη ΝΕ. •Επισήμανση κοινών λέξεων και κοινών ριζών της Λατινικής με τη Νέα Ελληνική. •Σύνδεση με το ευρύτερο ιστορικό, κοινωνικό και πολιτιστικό πλαίσιο στο οποίο ανάγεται το κείμενο. π.χ. πτυχές της κοινωνικής ζωής στη Ρώμη, εκπαίδευση, επιστολογραφία, κυνήγι, κ.ά.	1.Ουδέτερα φωνηεντόληκτα της γ' κλίσης 2.Επίθετα τριτόκλιτα 3.Η οριστική του ενεργητικού μέλλοντα της α' και β' συζυγίας

ΛΑΤΙΝΙΚΑ Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ (ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ)

Εισαγωγή:

Από το σχολικό βιβλίο Πασχάλης Μ., Σαββαντίδης Γ., Λατινικά τεύχος Α', Υ.ΠΑΙ.Θ./Ι.Τ.Υ.Ε. «ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ»:

Λατινική Γλώσσα και Λογοτεχνία: Η λατινική γλώσσα, Η γένεση της ρωμαϊκής λογοτεχνίας
Εποχές της ρωμαϊκής λογοτεχνίας, Γενικά χαρακτηριστικά της ρωμαϊκής λογοτεχνίας.

Η εξέλιξη της ρωμαϊκής λογοτεχνίας: Κλασική εποχή: α. Οι χρόνοι του Κικέρωνα, β. Αυγούστειοι χρόνοι.

Κείμενα:

Από το σχολικό βιβλίο Πασχάλης Μ., Σαββαντίδης Γ., Λατινικά τεύχος Α': Μαθήματα XVI-XX
Από το σχολικό βιβλίο Πασχάλης Μ., Σαββαντίδης Γ., Λατινικά τεύχος Β': Μαθήματα XXI-XXXIII.

Και αξιοποιείται το βιβλίο αναφοράς: Α. Τζάρτζανος, Λατινική Γραμματική, Υ.ΠΑΙ.Θ. / Ι.Τ.Υ.Ε. «ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ»

Γραμματική – Συντακτικό:

I. Η ύλη που έχει διδαχθεί στη Β' ΓΕ.Λ.

II. Η ύλη Γ' ΓΕ.Λ.:

- Η οριστική του παθητικού ενεστώτα της γ' συζυγίας
- Το απαρέμφατο του παθητικού ενεστώτα της γ' συζυγίας
- Τα αποθετικά ρήματα της γ' συζυγίας
- Η οριστική του παθητικού μέλλοντα της γ' και δ' συζυγίας
- Το ρήμα *fin*
- Η οριστική του παθητικού παρατατικού και των αποθετικών ρημάτων
- Η μετοχή του παθητικού παρακειμένου
- Τα σύνθετα του *do*
- Το εξωτερικό και το εσωτερικό αναγκαστικό αίτιο
- Το απαρέμφατο του ενεργητικού παρακειμένου
- Η αόριστη αντωνυμία *quidam, quaedam, quiddam* (ουσιαστική) και *quoddam* (επιθετική)
- Το ειδικό απαρέμφατο
- Το ουσιαστικό *bos*
- Οι συντελεσμένοι χρόνοι της παθητικής φωνής
- Το απαρέμφατο του παθητικού παρακειμένου
- Ο υπερθετικός των επιθέτων
- Η γενική και η αφαιρετική της ιδιότητας
- Η απόλυτη αφαιρετική
- Τα ρήματα *cado* και *caedo* και τα σύνθετά τους
- Η μετοχή του ενεστώτα
- Η μετοχή του ενεστώτα των αποθετικών ρημάτων
- Η μετοχή του μέλλοντα
- Η μετοχή του μέλλοντα των αποθετικών ρημάτων

- Η χρήση της μετοχής
- Η ενεργητική περιφραστική συζυγία
- Το απαρέμφατο του μέλλοντα
- Η έκφραση *est mihi nomen*
- Ο σύνδεσμος *dum* + οριστ. του ενεστώτα
- Η απόλυτη αφαιρετική
- Η υποτακτική του ενεργητικού ενεστώτα
- Η υποτακτική του παθητικού ενεστώτα
- Η χρήση της υποτακτικής
- Η υποτακτική του ενεργητικού και παθητικού παρατατικού
- Η χρήση της υποτακτικής
- Η ακολουθία των χρόνων
- Η υποτακτική του ενεργητικού παρακειμένου
- Η υποτακτική του παθητικού παρακειμένου
- Η υποτακτική του ενεργητικού υπερσυντελικού
- Η υποτακτική του παθητικού υπερσυντελικού
- Η ακολουθία των χρόνων
- Ο ιστορικός και ο χρονικός *cum*
- Προτάσεις ουσιαστικές με το *quod*
- Η προστακτική του ενεργητικού ενεστώτα
- Η προστακτική του ενεργητικού μέλλοντα
- Η προστακτική του παθητικού ενεστώτα και μέλλοντα
- Η απαγόρευση
- Παρατηρήσεις για τη χρήση της προστακτικής
- Ο προσδιορισμός του χρόνου
- Τα παραθετικά των επιθέτων
- Ο υπερθετικός των επιθέτων σε *-er* και *-lis*
- Περιφραστικός σχηματισμός των παραθετικών
- Ο σχηματισμός των επιρρημάτων
- Τα παραθετικά των επιρρημάτων
- Ο β' όρος της σύγκρισης
- «Ανώμαλα» παραθετικά
- Οι εκφράσεις *maior natu* και *minor natu*
- Παρατηρήσεις για τη χρήση του συγκριτικού (απόλυτη σύγκριση)
- Η απουσία της οριστικής στον πλάγιο λόγο
- Ο προσδιορισμός του τόπου
- Ο προσδιορισμός του χρόνου
- Το ρήμα *eo, ii(ivi), itum, ire*
- Οι χρήσεις της γενικής
- Οι χρήσεις της δοτικής
- Οι χρήσεις της αφαιρετικής
- Το γερούνδιο
- Το γερουνδιακό
- Η παθητική περιφραστική συζυγία

ΙΣΤΟΡΙΑ Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ (ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ)

Από το βιβλίο: "Θέματα Νεοελληνικής Ιστορίας" της Γ' τάξης Γενικού Λυκείου των Γ. Μαργαρίτη, Αγ. Αζέλη, Ν. Ανδριώτη, Θ. Δετοράκη, Κ. Φωτιάδη.

I. ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΣΤΗΝ ΑΣΤΙΚΟΠΟΙΗΣΗ

A. Η Ελληνική οικονομία μετά την Επανάσταση

B. Η Ελληνική οικονομία κατά το 19ο αιώνα (εκτός από την ενότητα 11 Το εξωελλαδικό ελληνικό κεφάλαιο)

Γ. Οι οικονομικές εξελίξεις κατά τον 20ο αιώνα

II. Η ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΚΟΜΜΑΤΩΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ (1821-1936)

A. Εξωτερικός προσανατολισμός και πελατειακές σχέσεις (1821-1843)

B. Χειραφέτηση και αναμόρφωση (1844 -1880)

Γ. Δικομματισμός και εκσυγχρονισμός (1880-1909)

Δ. Ανανέωση-Διχασμός (1909-1922)

Ε. Εκσυγχρονισμός και επεμβάσεις (1923-1936)

ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ

ΑΛΓΕΒΡΑ & ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΙΘΑΝΟΤΗΤΩΝ Α΄ ΛΥΚΕΙΟΥ ΓΕΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

Κεφ.2ο: Οι Πραγματικοί Αριθμοί

- 2.1 Οι Πράξεις και οι Ιδιότητες τους
- 2.2 Διάταξη Πραγματικών Αριθμών (εκτός της απόδειξης της ιδιότητας 4)
- 2.3 Απόλυτη Τιμή Πραγματικού Αριθμού
- 2.4 Ρίζες Πραγματικών Αριθμών (εκτός των ιδιοτήτων 3 και 4)

Κεφ.3ο: Εξισώσεις

- 3.1 Εξισώσεις 1ου Βαθμού
- 3.2 Η Εξίσωση $x^y = a$
- 3.3 Εξισώσεις 2ου Βαθμού

ΑΛΓΕΒΡΑ & ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΙΘΑΝΟΤΗΤΩΝ Β΄ ΛΥΚΕΙΟΥ ΓΕΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

Για το μάθημα της Άλγεβρας της Β΄ ΓΕΛ θα δοθούν δύο διαγωνίσματα. Το 1^ο θα αφορά στις ενδοσχολικές εξετάσεις, το οποίο θα περιλαμβάνει και θέματα της Τράπεζας Θεμάτων. Το 2^ο θα αφορά στην προετοιμασία των μαθητών οι οποίοι θα εξεταστούν στα Μαθηματικά στις πανελλαδικές της επόμενης χρονιάς.

Κεφ. 1ο: Γραμμικά Συστήματα

- 1.1 Γραμμικά Συστήματα (χωρίς τις υποπαραγράφους “Λύση-Διερεύνηση γραμμικού συστήματος 2×2 ” και “Γραμμικό Σύστημα 3×3 ”)

Κεφ.2ο: Ιδιότητες Συναρτήσεων

- 2.1 Μονοτονία-Ακρότατα-Συμμετρίες Συνάρτησης
- 2.2 Κατακόρυφη-Οριζόντια Μετατόπιση Καμπύλης

Κεφ. 3ο: Τριγωνομετρία

- 3.1 Τριγωνομετρικοί Αριθμοί Γωνίας
- 3.2 Βασικές Τριγωνομετρικές Ταυτότητες (χωρίς την απόδειξη της ταυτότητας 4)
- 3.3 Αναγωγή στο 1ο Τεταρτημόριο
- 3.4 Οι τριγωνομετρικές συναρτήσεις
- 3.5 Βασικές τριγωνομετρικές εξισώσεις

ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ Β΄ ΛΥΚΕΙΟΥ (ΘΕΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ)

Από το βιβλίο «**Μαθηματικά Θετικής και Τεχνολογικής Κατεύθυνσης Β΄ Τάξης Γενικού Λυκείου**» των Αδαμόπουλου Λ., Βισκαδουράκη Β., Γαβαλά Δ., Πολύζου Γ. και Σβέρκου Α.

Κεφ. 1ο: Διανύσματα

- 1.1. Η Έννοια του Διανύσματος
- 1.2. Πρόσθεση και Αφαίρεση Διανυσμάτων
- 1.3. Πολλαπλασιασμός Αριθμού με Διάνυσμα (**χωρίς** τις Εφαρμογές 1 και 2)
- 1.4. Συντεταγμένες στο Επίπεδο (**χωρίς** την απόδειξη της υποπαραγράφου «Συντεταγμένες Διανύσματος», **χωρίς** την Εφαρμογή 2 στη σελ. 35 και **χωρίς** την απόδειξη της συνθήκης παραλληλίας διανυσμάτων).
- 1.5. Εσωτερικό Γινόμενο Διανυσμάτων (**χωρίς** την απόδειξη του τύπου της αναλυτικής έκφρασης Εσωτερικού Γινομένου και **χωρίς** την παράγραφο «Προβολή διανύσματος σε διάνυσμα».).

Κεφ. 2ο: Η Ευθεία στο Επίπεδο

- 2.1. Εξίσωση Ευθείας
- 2.2. Γενική Μορφή Εξίσωσης Ευθείας (**χωρίς** την εφαρμογή 2)

ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ Γ΄ ΛΥΚΕΙΟΥ (ΘΕΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ & ΣΠΟΥΔΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ & ΠΛΗΡ/ΚΗΣ)

Από το βιβλίο "**Μαθηματικά**" Ομάδας Προσανατολισμού Θετικών Σπουδών και Σπουδών Οικονομίας & Πληροφορικής, της Γ΄ τάξης Γενικού Λυκείου, των Ανδρεαδάκη Στ. κ.ά.

ΜΕΡΟΣ Β

Κεφάλαιο 1: Όριο - Συνέχεια συνάρτησης

- Παρ. 1.1 Πραγματικοί αριθμοί.
- Παρ. 1.2 Συναρτήσεις.
- Παρ. 1.3 Μονότονες συναρτήσεις - Αντίστροφη συνάρτηση.
- Παρ. 1.4 Όριο συνάρτησης στο $x_0 \in \mathbb{R}$.
- Παρ. 1.5 Ιδιότητες των ορίων, **χωρίς** τις αποδείξεις της υποπαραγράφου "Τριγωνομετρικά όρια".
- Παρ. 1.6 Μη πεπερασμένο όριο στο $x_0 \in \mathbb{R}$.
- Παρ. 1.7 Όρια συνάρτησης στο άπειρο.
- Παρ. 1.8 Συνέχεια συνάρτησης.

Κεφάλαιο 2: Διαφορικός Λογισμός.

- Παρ. 2.1 Η έννοια της παραγώγου - **χωρίς** την υποπαραγράφο "Κατακόρυφη εφαπτομένη".
- Παρ. 2.2 Παραγωγίσιμες συναρτήσεις - Παράγωγος συνάρτηση (**Χωρίς** τις αποδείξεις των τύπων $(\eta\mu x) = \sigma\upsilon\nu x$ στη σελίδα 106 και $(\sigma\upsilon\nu x) = -\eta\mu x$ στη σελίδα 107).
- Παρ. 2.3 Κανόνες παραγώγισης, **χωρίς** την απόδειξη του θεωρήματος που αναφέρεται στην παράγωγο γινομένου συναρτήσεων.
- Παρ. 2.4 Ρυθμός μεταβολής

ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ Γ΄ ΕΠΑ.Λ

Από το βιβλίο «**Μαθηματικά και Στοιχεία Στατιστικής**» της Γ΄ τάξης Γενικού Λυκείου των Λ.
Αδαμόπουλου, Χ. Δαμιανού και Α. Σβέρκου:

Παρ. 1.1 Συναρτήσεις

Συνάρτηση - Πεδίο Ορισμού
Πράξεις με Συναρτήσεις
Γραφική Παράσταση Συνάρτησης
Μονοτονία – Ακρότατα Συνάρτησης
Όριο Συνάρτησης
Συνέχεια Συνάρτησης

Παρ. 1.2 Η έννοια της παραγώγου

Εφαπτομένη Καμπύλη
Στιγμιαία Ταχύτητα
Παράγωγος σε Σημείο

Παρ. 1.3 Παράγωγος συνάρτησης

Ορισμός Παραγώγου
Παραγωγή Βασικών Συναρτήσεων
Κανόνες Παραγωγής

Παρ. 1.4 Εφαρμογές των Παραγώγων

Το Κριτήριο της Πρώτης Παραγώγου

ΦΥΣΙΚΗ

ΦΥΣΙΚΗ Α΄ ΛΥΚΕΙΟΥ

Από το βιβλίο **Φυσική Α΄** Γενικού Λυκείου - Γενικής παιδείας - Βιβλίο Μαθητή, Βλάχος Ι. κ.ά.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ Απαραίτητες εισαγωγικές γνώσεις:

- Β. Μονόμετρα και διανυσματικά μεγέθη
- Γ. Το Διεθνές Σύστημα Μονάδων S.I.
- Δ. Διαστάσεις
- Η. Η μεταβολή και ο ρυθμός μεταβολής

1.1 ΕΥΘΥΓΡΑΜΜΗ ΚΙΝΗΣΗ

- 1.1.1 Ύλη και κίνηση
- 1.1.2 Ο προσδιορισμός της θέσης ενός σωματίου
- 1.1.3 Οι έννοιες της χρονικής στιγμής, του συμβάντος και της χρονικής διάρκειας
- 1.1.4 Η μετατόπιση σωματίου πάνω σε άξονα
- 1.1.5 Η έννοια της ταχύτητας στην ευθύγραμμη ομαλή κίνηση
- 1.1.6 Η έννοια της μέσης ταχύτητας
- 1.1.7 Η έννοια της στιγμιαίας ταχύτητας
- 1.1.8 Η έννοια της επιτάχυνσης στην ευθύγραμμη ομαλά μεταβαλλόμενη κίνηση
- 1.1.9 Οι εξισώσεις προσδιορισμού της ταχύτητας και της θέσης ενός κινητού στην ευθύγραμμη ομαλά μεταβαλλόμενη κίνηση

1.2 ΔΥΝΑΜΙΚΗ ΣΕ ΜΙΑ ΔΙΑΣΤΑΣΗ

- 1.2.1 Η έννοια της δύναμης
- 1.2.2 Σύνθεση συγγραμμικών δυνάμεων
- 1.2.3 Ο πρώτος νόμος του Νεύτωνα
- 1.2.4 Ο δεύτερος νόμος του Νεύτωνα ή Θεμελιώδης νόμος της Μηχανικής

ΦΥΣΙΚΗ Β΄ ΛΥΚΕΙΟΥ (ΘΕΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ)

Από το βιβλίο το βιβλίο **Φυσική Β΄** Γενικού Λυκείου – Ομάδας προσανατολισμού θετικών σπουδών - Βιβλίο Μαθητή, Βλάχος Ι. κ.ά.

1 - ΚΑΜΠΥΛΟΓΡΑΜΜΕΣ ΚΙΝΗΣΕΙΣ

- 1.1 Οριζόντια βολή
- 1.2 Ομαλή κυκλική κίνηση
- 1.3 Κεντρομόλος δύναμη

2 - ΔΙΑΤΗΡΗΣΗ ΤΗΣ ΟΡΜΗΣ

- 2.1 Η έννοια του συστήματος. Εσωτερικές και εξωτερικές δυνάμεις
- 2.2 Το φαινόμενο της κρούσης
- 2.3 Η έννοια της ορμής
- 2.4 Η δύναμη και η μεταβολή της ορμής
- 2.5 Η αρχή διατήρησης της ορμής
- 2.6 Μεγέθη που δεν διατηρούνται στην κρούση
- 2.7 Εφαρμογές της διατήρησης της ορμής

ΦΥΣΙΚΗ Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ (ΘΕΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ & ΣΠΟΥΔΩΝ ΥΓΕΙΑΣ)

Για το μάθημα της Φυσικής θα είναι διαθέσιμα δύο (ισότιμα από βαθμολογική άποψη) διαγωνίσματα. Το 2^ο διαγώνισμα περιλαμβάνει θέματα από το πρώτο τμήμα του Ηλεκτρομαγνητισμού (Νόμοι Biot-Savart, Ampere) για τα φροντιστήρια που έχουν προχωρήσει στην ύλη.

Εξεταστέα Ύλη Διαγωνίσματος 1

Από το βιβλίο ' ΦΥΣΙΚΗ-ΤΕΥΧΟΣ Γ' ' Ομάδας Προσανατολισμού Θετικών Σπουδών της Γ' τάξης Γενικού Λυκείου, των Ιωάννου Α., Ντάνου Γ. κ.ά.

1. ΗΛΕΚΤΡΙΚΕΣ - ΜΗΧΑΝΙΚΕΣ ΤΑΛΑΝΤΩΣΕΙΣ

1-1 Εισαγωγή.

1-2 Περιοδικά φαινόμενα.

1-3 Απλή αρμονική ταλάντωση.

1-5α Φθίνουσες μηχανικές ταλαντώσεις.

1-6α Εξαναγκασμένες Μηχανικές ταλαντώσεις.

Από την 1-6β: Μόνο τις εφαρμογές του συντονισμού στις μηχανικές ταλαντώσεις

2. ΚΥΜΑΤΑ

2-1 Εισαγωγή

2-2 Μηχανικά Κύματα

2-3 Επαλληλία ή Υπέρθυση Κυμάτων

2-4 Συμβολή δύο Κυμάτων στην Επιφάνεια Υγρού

2-5 Στάσιμα Κύματα

4. ΜΗΧΑΝΙΚΗ ΣΤΕΡΕΟΥ ΣΩΜΑΤΟΣ

4-1 Εισαγωγή

4-2 Οι κινήσεις των στερεών σωμάτων

4-3 Ροπή δύναμης

4-4 Ισορροπία στερεού σώματος

4-7 Στροφορμή

4-8 Διατήρηση της στροφορμής

5. ΚΡΟΥΣΕΙΣ ΚΑΙ ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΚΙΝΗΣΕΙΣ

5-1 Εισαγωγή.

5-2 Κρούσεις.

5-3 Κεντρική ελαστική κρούση δύο σφαιρών.

5-4 Ελαστική κρούση σώματος με άλλο ακίνητο πολύ μεγάλης μάζας.

Σημείωση: Τα ένθετα που περιλαμβάνονται στα διδακτικά βιβλία **δεν αποτελούν** εξεταστέα ύλη.

Εξεταστέα Ύλη Διαγωνίσματος 2

Από το βιβλίο ' ΦΥΣΙΚΗ-ΤΕΥΧΟΣ Γ' ' Ομάδας Προσανατολισμού Θετικών Σπουδών της Γ' τάξης Γενικού Λυκείου, των Ιωάννου Α., Ντάνου Γ. κ.ά.

1. ΗΛΕΚΤΡΙΚΕΣ - ΜΗΧΑΝΙΚΕΣ ΤΑΛΑΝΤΩΣΕΙΣ

- 1-1 Εισαγωγή.
- 1-2 Περιοδικά φαινόμενα.
- 1-3 Απλή αρμονική ταλάντωση.

2. ΚΥΜΑΤΑ

- 2-1 Εισαγωγή
- 2-2 Μηχανικά Κύματα
- 2-3 Επαλληλία ή Υπέρθυση Κυμάτων
- 2-4 Συμβολή δύο Κυμάτων στην Επιφάνεια Υγρού
- 2-5 Στάσιμα Κύματα

4. ΜΗΧΑΝΙΚΗ ΣΤΕΡΕΟΥ ΣΩΜΑΤΟΣ

- 4-1 Εισαγωγή
- 4-2 Οι κινήσεις των στερεών σωμάτων
- 4-3 Ροπή δύναμης
- 4-4 Ισορροπία στερεού σώματος
- 4-7 Στροφορμή
- 4-8 Διατήρηση της στροφορμής

5. ΚΡΟΥΣΕΙΣ ΚΑΙ ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΚΙΝΗΣΕΙΣ

- 5-1 Εισαγωγή.
- 5-2 Κρούσεις.
- 5-3 Κεντρική ελαστική κρούση δύο σφαιρών.
- 5-4 Ελαστική κρούση σώματος με άλλο ακίνητο πολύ μεγάλης μάζας.

Σημείωση: Τα ένθετα που περιλαμβάνονται στα διδακτικά βιβλία **δεν αποτελούν** εξεταστέα ύλη.

Από το βιβλίο: ΦΥΣΙΚΗ -ΤΕΥΧΟΣ Β':

4. ΜΑΓΝΗΤΙΚΟ ΠΕΔΙΟ

- 4.1 Εισαγωγή
- 4.2 Νόμος των Biot και Savart
- 4.3 Εφαρμογές του νόμου των Biot και Savart
(εκτός από τη σχέση 4.2)

Επισήμανση: Δεν θα δοθούν ερωτήσεις ασκήσεις και προβλήματα στα οποία απαιτείται ανάλυση του ΔΒ σε συνιστώσες.

- 4.4 Ο Νόμος του Ampere (Αμπέρ)

ΧΗΜΕΙΑ

ΧΗΜΕΙΑ Α΄ ΛΥΚΕΙΟΥ

Από το βιβλίο **ΧΗΜΕΙΑ» της Α΄ τάξης Γενικού Λυκείου**, των Λιοδάκη Σ., Γάκη Δ., Θεοδωρόπουλου Δ., Θεοδωρόπουλου Π. και Κάλλη Α.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1ο: Βασικές έννοιες

- **1.1** Βασικές Έννοιες
- Από την παράγραφο **1.5** μόνο Διαλύματα – Περικεκτικότητα διαλυμάτων (δεν θα δοθούν ασκήσεις αραιώσης και ανάμιξης).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2ο: Περιοδικός Πίνακας – Δεσμοί

- **2.1** Ηλεκτρονιακή δομή των ατόμων.
- **2.2** Κατάταξη των στοιχείων (Περιοδικός Πίνακας). Χρησιμότητα του Περιοδικού Πίνακα
- **2.3** Γενικά για το χημικό δεσμό. – Παράγοντες που καθορίζουν τη χημική συμπεριφορά του ατόμου. Είδη χημικών δεσμών (ιοντικός – ομοιοπολικός).
- **2.4** Η γλώσσα της Χημείας - Αριθμός οξείδωσης - Γραφή χημικών τύπων και εισαγωγή στην ονοματολογία των ενώσεων.

ΧΗΜΕΙΑ Β΄ ΛΥΚΕΙΟΥ

Για το μάθημα της Χημείας της Β΄ Λυκείου, **θα δοθούν δύο διαγωνίσματα** ώστε να καλυφθούν οι διαφορετικές διαδρομές που ακολουθούνται στη διδασκαλία του μαθήματος.

Το **πρώτο διαγώνισμα** ακολουθεί, κατά βάση, τη διδασκαλία του μαθήματος **σύμφωνα με τη διδακτέα ύλη του προγράμματος σπουδών** και αφορά στο σύνολο των μαθητών που παρακολουθούν το μάθημα της Χημείας Γενικής Παιδείας της Β΄ Λυκείου.

Το **δεύτερο**, αναφέρεται στον τρόπο διδασκαλίας που **εστιάζει στην προετοιμασία των μαθητών**, της Β΄ Λυκείου, οι οποίοι **θα εξεταστούν την επόμενη χρονιά στις Πανελλαδικές Εξετάσεις** στο μάθημα της Χημείας. Είναι σχεδιασμένο **με βάση την οργανική χημεία της Γ΄ Λυκείου**.

Εξεταστέα Ύλη Διαγωνίσματος 1 Χημείας Β΄ Λυκείου

Από το βιβλίο «**ΧΗΜΕΙΑ» της Α΄ τάξης Γενικού Λυκείου**, των Λιοδάκη Σ., Γάκη Δ., Θεοδωρόπουλου Δ., Θεοδωρόπουλου Π. και Κάλλη Α.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4^ο: Στοιχειομετρία

4.4 Στοιχειομετρικοί υπολογισμοί

Από το βιβλίο «**ΧΗΜΕΙΑ» Γενικής Παιδείας της Β΄ τάξης Γενικού Λυκείου**, των Λιοδάκη Σ., Γάκη Δ., Θεοδωρόπουλου Δ., Θεοδωρόπουλου Π. και Κάλλη Α.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1^ο: Γενικό μέρος Οργανικής Χημείας

Ισομέρεια

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2^ο: Πετρέλαιο-Υδρογονάνθρακες

2.1 Πετρέλαιο-Προϊόντα πετρελαίου. Βενζίνη

2.2 Νάφθα-Πετροχημικά

2.3 Αλκάνια-Μεθάνιο, φυσικό αέριο, βιοαέριο

Εξαιρούνται οι παράγραφοι:

- Παρασκευές αλκανίων
- γ. Υποκατάσταση αλκανίων

2.4 Καυσάερια-καταλύτες αυτοκινήτων

2.5 αλκένια-αιθένιο ή αιθυλένιο (συμπεριλαμβάνεται η Παρασκευή Αλκενίων στο Εργαστήριο

Εξαιρούνται:

- ο πίνακας με τα παραδείγματα πολυμερισμού προσθήκης
- ο πίνακας με τις βιομηχανικές χρήσεις του αιθυλενίου

2.6 Αλκίνια – αιθίνιο ή ακετυλένιο (συμπεριλαμβάνεται η Παρασκευή Αλκινίου με αφυδραλογόνωση με αλκοολικό διάλυμα)

Εξαιρούνται:

- η υποενότητα «γ. Πολυμερισμός»
- ο πίνακας «Συνθέσεις ακετυλενίου» και το παράδειγμα 2.6

2.8 Ατμοσφαιρική ρύπανση- Φαινόμενο Θερμοκηπίου – Τρύπα του όζοντος

Εξεταστέα Ύλη Διαγωνίσματος 2 Χημείας Β' Λυκείου

- ✓ Ονοματολογία
- ✓ Ισομέρεια
- ✓ Καύση
- ✓ Προσθήκη στο διπλό/ τριπλό δεσμό (υδρογόνωση, αλογόνωση, υδραλογόνωση, ενυδάτωση, αποχρωματισμός διαλύματος Br_2/CCl_4)
- ✓ Απόσπαση (αφυδάτωση, αφυδραλογόνωση αλκυλαλογονιδίων και διαλογονιδίων)

Στο διαγώνισμα θα συμπεριληφθούν και στοιχειομετρικές ασκήσεις.

ΧΗΜΕΙΑ Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ (ΘΕΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ & ΣΠΟΥΔΩΝ ΥΓΕΙΑΣ)

ΑΠΟ ΤΟ ΒΙΒΛΙΟ ΧΗΜΕΙΑ – ΤΟΜΟΣ Β΄

Κεφάλαιο 6. ΑΤΟΜΙΚΑ ΠΡΟΤΥΠΑ (ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΑΚΗ ΔΟΜΗ ΤΩΝ ΑΤΟΜΩΝ) & ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ

- 6.1. Τροχιακό - Κβαντικοί αριθμοί
- 6.2. Αρχές δόμησης πολυηλεκτρονικών ατόμων
- 6.3. Δομή περιοδικού πίνακα (τομείς s, p, d, f) - Στοιχεία μετάπτωσης
- 6.4. Μεταβολή ορισμένων περιοδικών ιδιοτήτων, **εκτός** από την υποενότητα «Ηλεκτρονιοσυγγένεια».

Κεφάλαιο 7. ΟΡΓΑΝΙΚΗ ΧΗΜΕΙΑ

- 7.1. Δομή οργανικών ενώσεων - Διπλός και τριπλός δεσμός.

ΑΠΟ ΤΟ ΒΙΒΛΙΟ ΧΗΜΕΙΑ – ΤΟΜΟΣ Α΄

Κεφάλαιο 1. ΔΙΑΜΟΡΙΑΚΕΣ ΔΥΝΑΜΕΙΣ - ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΥΛΗΣ - ΠΡΟΣΘΕΤΙΚΕΣ ΙΔΙΟΤΗΤΕΣ

- 1.1. Διαμοριακές δυνάμεις- Μεταβολές καταστάσεων και ιδιότητες υγρών - Νόμος μερικών πιέσεων, **εκτός από τις υποενότητες:**

- Μεταβολές καταστάσεων της ύλης,
 - Ιδιότητες υγρών
 - Ιξώδες,
 - Επιφανειακή τάση,
 - Τάση ατμών,
 - Αέρια – Νόμος μερικών πιέσεων του Dalton
- 1.2. Προσθετικές ιδιότητες διαλυμάτων, **ΜΟΝΟ** η υποενότητα:
«Ωσμωση και Ωσμωτική πίεση» **χωρίς** την «Αντίστροφη ώσμωση».

ΑΠΟ ΤΟ ΒΙΒΛΙΟ ΧΗΜΕΙΑ – ΤΟΜΟΣ Β΄

Κεφάλαιο 2. ΘΕΡΜΟΧΗΜΕΙΑ

- 2.1. Μεταβολή ενέργειας κατά τις χημικές μεταβολές. Ενδόθερμες-εξώθερμες αντιδράσεις. Θερμότητα αντίδρασης – ενθαλπία, **εκτός από τις υποενότητες**
 - Πρότυπη ενθαλπία διάλυσης, $\Delta H^\circ_{\text{sol}}$
 - Ενθαλπία δεσμού, ΔH_B
- 2.2. Θερμιδομετρία - Νόμοι θερμοχημείας, **εκτός** από την υποενότητα «Θερμιδομετρία».

Κεφάλαιο 3. ΧΗΜΙΚΗ ΚΙΝΗΤΙΚΗ

- 3.1. Γενικά για τη χημική κινητική και τη χημική αντίδραση - Ταχύτητα αντίδρασης, **εκτός από το Παράδειγμα 3.2 με την Εφαρμογή του.**
- 3.2. Παράγοντες που επηρεάζουν την ταχύτητα αντίδρασης. Καταλύτες
- 3.3. Νόμος ταχύτητας - Μηχανισμός αντίδρασης

Κεφάλαιο 4. ΧΗΜΙΚΗ ΙΣΟΡΡΟΠΙΑ

- 4.1. Έννοια χημικής ισορροπίας - Απόδοση αντίδρασης
- 4.2. Παράγοντες που επηρεάζουν τη θέση χημικής ισορροπίας - Αρχή Le Chatelier
- 4.3. Σταθερά χημικής ισορροπίας $K_c - K_p$, **εκτός από τις υποενότητες:**
 - Σταθερά χημικής ισορροπίας – K_p
 - Σχέση που συνδέει την K_p με την K_c

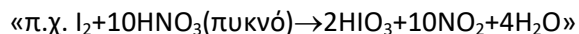
Παρατήρηση: Δεν εξετάζονται τα παραδείγματα και οι ασκήσεις που απαιτούν γνώση της έννοιας μερική πίεση αερίου και του Νόμου μερικών πιέσεων του Dalton.

Κεφάλαιο 1. ΟΞΕΙΔΟΑΝΑΓΩΓΗ – ΗΛΕΚΤΡΟΛΥΣΗ

1.1 Αριθμός οξείδωσης. Οξείδωση – Αναγωγή

1.2 Κυριότερα οξειδωτικά-αναγωγικά. Αντιδράσεις οξειδοαναγωγής, εκτός των παραγράφων:

- 4. Πολύπλοκες αντιδράσεις, μέχρι και την αντίδραση

- 1. Μέθοδος ημιαντιδράσεων

της υποενότητας «Συμπλήρωση αντιδράσεων οξειδοαναγωγής».

Παρατήρηση: Στην υποενότητα «Παραδείγματα οξειδοαναγωγικών αντιδράσεων» τα αντιδρώντα και τα προϊόντα των αντιδράσεων είναι δεδομένα.

Κεφάλαιο 7. ΟΡΓΑΝΙΚΗ ΧΗΜΕΙΑ

7.3. Κατηγορίες οργανικών αντιδράσεων και μερικοί μηχανισμοί οργανικών αντιδράσεων

εκτός από

- 4. Η αλογόνωση των αλκανίων»

- 5. Η αρωματική υποκατάσταση της υποενότητας «Αντιδράσεις υποκατάστασης»

- την υποενότητα «Μερικοί μηχανισμοί οργανικών αντιδράσεων».

7.4. Οργανικές συνθέσεις - Διακρίσεις.

Στην υποενότητα «Οργανικές Συνθέσεις» περιλαμβάνεται στην ύλη **ΜΟΝΟ** η «αλογονομορφική αντίδραση».

ΒΙΟΛΟΓΙΑ Γ΄ ΛΥΚΕΙΟΥ (ΘΕΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ & ΣΠΟΥΔΩΝ ΥΓΕΙΑΣ)

Από το βιβλίο ΒΙΟΛΟΓΙΑ - ΤΕΥΧΟΣ Α΄ των Καψάλη Α., Μπουρμπουχάκη Ι-Ε., Περάκη Β., Σαλαμαστράκη Σ.

Κεφάλαιο 1 «Χημική σύνθεση του κυττάρου

1.2 Μακρομόρια, μόνο η υποπαράγραφος: «Πρωτεΐνες: Διαδεδομένες, πολύπλοκες και εύθραυστες»

Κεφάλαιο 2 «Κύτταρο: Η θεμελιώδης μονάδα ζωής»

Εισαγωγή: «Μια από τις επιδιώξεις των φυσικών επιστημών ... προϋπήρξαν των ευκαρυωτικών».

2.3 Μια περιήγηση στο εσωτερικό του κυττάρου, μόνο οι υποπαράγραφοι:

- ♦ «Πυρήνας»
- ♦ «Ενδομεμβρανικό σύστημα», μόνο το απόσπασμα «Το αδρό ενδοπλασματικό δίκτυο φέρει στην εξωτερική επιφάνεια ... πρωτεΐνες που τους είναι απαραίτητες», το οποίο συμπεριλαμβάνεται στο «Ενδοπλασματικό δίκτυο».
- ♦ «Χλωροπλάστες και Μιτοχόνδρια - Οι μετατροπείς ενέργειας των κυττάρων»

Κεφάλαιο 3 «Μεταβολισμός

3.2 Ένζυμα και Βιολογικοί Καταλύτες, μόνο οι υποπαράγραφοι:

- ♦ «Μηχανισμός δράσης των ενζύμων» και
- ♦ «Ιδιότητες των ενζύμων»

Κεφάλαιο 4 «Γενετική»

4.1 Κύκλος ζωής του κυττάρου

4.3 Κυτταρική διαίρεση

Σημείωση: Ο επιχiasμός δεν περιλαμβάνεται σε ασκήσεις

Από το βιβλίο: ΒΙΟΛΟΓΙΑ - ΤΕΥΧΟΣ Β΄ των Αλέπορου Μαρίνου Β., Αργυροκαστρίτη Α., Κομητοπούλου Α., Πιαλόγλου Π., Σγουρίτσα Β.

Κεφάλαιο 1 «Το γενετικό υλικό»

Κεφάλαιο 2 «Αντιγραφή, έκφραση και ρύθμιση της γενετικής πληροφορίας»

Κεφάλαιο 4 «Τεχνολογία του ανασυνδυασμένου DNA»

Κεφάλαιο 5 «Μενδελική κληρονομικότητα»

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ

(ΣΠΟΥΔΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ & ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ)

Από το βιβλίο: ΑΡΧΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΩΡΙΑΣ - ΜΙΚΡΟΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΜΑΚΡΟΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

Κεφάλαιο 1: Βασικές Οικονομικές Έννοιες: (παράγραφοι 1 έως και 12, εκτός της τελευταίας πρότασης της παραγράφου 6: «Μπορεί όμως να τονιστεί ... εκφράζει.»)

Κεφάλαιο 2: Η ζήτηση των αγαθών (παράγραφοι 1 έως και 15)

Κεφάλαιο 3: Η παραγωγή της επιχείρησης και το κόστος

- Παράγραφοι 1 έως και 7 του μέρους Α' που αναφέρεται στην παραγωγή της επιχείρησης
- Παράγραφοι 1 έως και 4 του μέρους Β', που αναφέρεται στο κόστος παραγωγής

Κεφάλαιο 4: Η προσφορά των αγαθών (παράγραφοι 1 έως και 9)

Κεφάλαιο 5: Ο προσδιορισμός των τιμών (παράγραφοι 1 έως και 5)

Οι ερωτήσεις και οι ασκήσεις που αντιστοιχούν στα προαναφερόμενα Κεφάλαια.

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ

(ΣΠΟΥΔΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ & ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ)

Από το βιβλίο: «Ανάπτυξη Εφαρμογών σε Προγραμματιστικό Περιβάλλον», Βιβλίο Μαθητή, Γ' Γενικού Λυκείου των Α. Βακάλη, Η. Γιαννόπουλου, Ν. Ιωαννίδη, Χ. Κοιλία, Κ. Μάλαμα, Ι. Μανωλόπουλου, Π. Πολίτη, έκδοση (Ι.Τ.Υ.Ε.) «Διόφαντος».

1. Ανάλυση Προβλήματος

- 1.1 Η έννοια πρόβλημα.
- 1.2 Κατανόηση προβλήματος.
- 1.3 Δομή προβλήματος.
- 1.4 Καθορισμός απαιτήσεων.

2. Βασικές Έννοιες Αλγορίθμων

- 2.1 Τι είναι αλγόριθμος.
- 2.2 Σπουδαιότητα αλγορίθμων.
- 2.3 Περιγραφή και αναπαράσταση αλγορίθμων.
- 2.4 Βασικές συνιστώσες / εντολές ενός αλγορίθμου.
 - 2.4.1 Δομή ακολουθίας.
 - 2.4.2 Δομή Επιλογής.
 - 2.4.3 Διαδικασίες πολλαπλών επιλογών.
 - 2.4.4 Εμφωλευμένες Διαδικασίες.
 - 2.4.5 Δομή Επανάληψης.

3. Δομές Δεδομένων και Αλγόριθμοι

- 3.1 Δεδομένα.
- 3.2 Αλγόριθμοι + Δομές Δεδομένων = Προγράμματα.
- 3.3 Πίνακες
- 3.4 Στοιβά
- 3.5 Ουρά
- 3.6 Αναζήτηση
- 3.7 Ταξινόμηση

4. Τεχνικές Σχεδίασης Αλγορίθμων

- 4.1 Ανάλυση προβλημάτων.

6. Εισαγωγή στον Προγραμματισμό.

- 6.1 Η έννοια του προγράμματος.
- 6.3 Φυσικές και τεχνητές γλώσσες
- 6.4 Τεχνικές σχεδίασης προγραμμάτων
 - 6.4.1 Ιεραρχική σχεδίαση προγράμματος,
 - 6.4.2 Τμηματικός προγραμματισμός,
 - 6.4.3 Δομημένος Προγραμματισμός
- 6.7 Προγραμματιστικά περιβάλλοντα

7. Βασικές Έννοιες Προγραμματισμού

- 7.1 Το αλφάβητο της ΓΛΩΣΣΑΣ
- 7.2 Τύποι Δεδομένων
- 7.3 Σταθερές
- 7.4 Μεταβλητές
- 7.5 Αριθμητικοί τελεστές
- 7.6 Συναρτήσεις
- 7.7 Αριθμητικές εκφράσεις
- 7.8 Εντολή εκχώρησης
- 7.9 Εντολές εισόδου-εξόδου
- 7.10 Δομή προγράμματος

8. Επιλογή και Επανάληψη

- 8.1 Εντολές Επιλογής
 - 8.1.1 Εντολή AN
 - 8.1.2 Εντολή ΕΠΙΛΕΞΕ
- 8.2 Εντολές επανάληψης
 - 8.2.1 Εντολή ΟΣΟ...ΕΠΑΝΑΛΑΒΕ
 - 8.2.2 Εντολή ΜΕΧΡΙΣ_ΟΤΟΥ
 - 8.2.3 Εντολή ΓΙΑ...ΑΠΟ...ΜΕΧΡΙ

9. Πίνακες

- 9.1 Μονοδιάστατοι πίνακες
- 9.2 Πότε πρέπει να χρησιμοποιούνται πίνακες
- 9.3 Πολυδιάστατοι πίνακες
- 9.4 Τυπικές επεξεργασίες πινάκων

Από το βιβλίο: «Πληροφορική», Γ' ΓΕΛ, Βιβλίο Μαθητή, Συμπλ. Εκπ. Υλικό, έκδοση (Ι.Τ.Υ.Ε.) «Διόφαντος»

Ενότητα 1. Δομές Δεδομένων και Αλγόριθμοι

- 1.1 Στοιβά
 - 1.1.1 Παραδείγματα υλοποίησης στοιβάς με χρήση μονοδιάστατου πίνακα
 - 1.1.2 Ερωτήσεις - Ασκήσεις
- 1.2 Ουρά
 - 1.2.1 Παραδείγματα υλοποίησης ουράς με χρήση μονοδιάστατου πίνακα
 - 1.2.2 Ερωτήσεις - Ασκήσεις

Ενότητα 2. Τεχνικές Σχεδίασης Αλγορίθμων

- 2.1 Μέθοδος Διαίρει και Βασίλευε.

Ενότητα 3. Επιλογή και Επανάληψη

- 3.1 Εντολή ΕΠΙΛΕΞΕ
 - 3.1.1 Παραδείγματα με Χρήση της Εντολής ΕΠΙΛΕΞΕ
 - 3.1.2 Ερωτήσεις-Ασκήσεις